

20.6.2018

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

13 – 2018

Kokousaika: 20.6.2018 klo 16.00 – 19.20

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

13 – 2018

Mötestid: 20.6.2018 kl 16.00 – 19.20

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

20.6.2018

201 §.....	5
Esityslistan asia nro 3.....	5
LAKISÄÄTEISET LUOTTAMUSHENKILÖIDEN JA VIRANHALTIJOIDEN SIDONNAISILMOITUKSET	5
Valtuutettu Koskinen.....	5
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Koivulaakso.....	5
Valtuutettu Rissanen.....	6
Pormestari Vapaavuori	6
Valtuutettu Stranius	6
Valtuutettu Ebeling.....	7
202–203 §.....	7
Esityslistan asia nro 4 ja 5	7
VUODEN 2017 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JA TILINTARKASTUSKERTOMUKSEN KÄSITTELY SEKÄ VASTUUVAPAAUS VUODELTA 2017	7
HELSINGIN KAUPUNGIN VUODEN 2017 TILINPÄÄTÖKSEN HYVÄKSYMINEN	7
Pormestari Vapaavuori	7
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Koivulaakso.....	10
Valtuutettu Parpala	11
Valtuutettu Yanar	13
Valtuutettu Jalovaara	15
Valtuutettu Malin	17
Ledamoten Månsson	19
Valtuutettu Hyttinen	21
Valtuutettu Kolbe	23
Valtuutettu Ebeling.....	25
Valtuutettu Terho	26
Valtuutettu Aro.....	27
Valtuutettu Pennanen	29
Pormestari Vapaavuori	32
Apulaispormestari Pakarinen	33
Valtuutettu Asko-Seljavaara	35
Valtuutettu Muurinen.....	35
Valtuutettu Vuorjoki.....	37
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	38
Valtuutettu Koskinen.....	39
Valtuutettu Soininvaara.....	40
Valtuutettu Hernberg.....	41
Apulaispormestari Sinnemäki	43
Valtuutettu Ohisalo	43
Valtuutettu Nygård	44

20.6.2018

Valtuutettu Vanhanen	45
Valtuutettu Strandén	46
Valtuutettu Muttilainen	47
Valtuutettu Harjanne	48
Valtuutettu Alametsä	48
Apulaispormestari Vesikansa	49
Valtuutettu Rautava	50
Apulaispormestari Sinnemäki	51
Valtuutettu Strandén (vastauspuheenvuoro)	52
Valtuutettu Rautava (vastauspuheenvuoro)	52
Valtuutettu Meri	52
Valtuutettu Karhuvaara	53
Apulaispormestari Razmyar	55
Valtuutettu Vepsä	56
Valtuutettu Arajärvi	57
Ledamoten Biaudet	59
Ledamoten Månsson	59
Valtuutettu Niskanen	60
Valtuutettu Jalovaara	61
Valtuutettu Strandén	61
Valtuutettu Kopra	61
Valtuutettu Saxberg	61
Valtuutettu Pennanen	62
Valtuutettu Tuomas Rantanen	62
Apulaispormestari Vesikansa	63
Valtuutettu Vepsä (vastauspuheenvuoro)	63
Valtuutettu Strandén	63
Valtuutettu Kopra	64
Valtuutettu Anttila	64
Valtuutettu Mari Rantanen	64
Valtuutettu Hyttinen	65
205 §	65
Esityslistan asia nro 7	65
KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN YMPÄRISTÖ- JA LUPAJAOSTON VARAJÄSENEEN VALINTA	65
Valtuutettu Hamid	65
209 §	65
Esityslistan asia nro 11	65
JÄTKÄSAAREN ALUEEN (PANAMANRANTA) ASEMAKAAVAN MUUTOS NRO 12447	65

20.6.2018

Apulaispormestari Sinnemäki	65
Valtuutettu Tuomas Rantanen	66
Valtuutettu Nygård	67
Valtuutettu Soininvaara.....	67
Valtuutettu Rydman	67
Valtuutettu Bogomoloff	68
Valtuutettu Peltokorpi.....	68
Valtuutettu Harjanne (vastauspuheenvuoro)	68
Apulaispormestari Pakarinen	68
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro).....	69

20.6.2018

201 §

Esityslistan asia nro 3

LAKISÄÄTEISET LUOTTAMUSHENKILÖIDEN JA VIRANHALTIJOIDEN SIDONNAISILMOITUKSET

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Esittelytekstin mukaan Helsingissä on 136 viranhaltijaa, jotka ovat ilmoitusvelvollisia. Heistä 109 viranhaltijaa on tehnyt vaadittavan ilmoituksen ja 27 viranhaltijaa on jättänyt ilmoituksen tekemättä. Kysyn, kenen vastuulla on, että kaikki ilmoitusvelvolliset tekevät ilmoitukset ja miten asiassa on tarkoitus edetä.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Koivulaakso

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä oli valtuutettu Koskiselta erittäin hyvä kysymys. Sen lisäksi voisin todeta, että nyt kun viimeksi tarkastuslautakunta näitä on käsitellyt 29.5., niin kaikki ilmoitusvelvolliset luottamushenkilöt olivat tämän tehneet. Eivät toki silloin kun niitä oli tarkoitus tehdä, eli viime vuoden puolella eivät vielä kaikki olleet sitä tehneet. Mutta ikään kuin tähän näin, että on ollut vähän hidasta osan ilmoittaminen näistä asioista, niin siihen liittyen muistuttaisin, että nämä ovat julkisesti olemassa nämä tiedot, eli kannattaa myös muistaa sitten päivittää ilmoitus, mikäli omat tiedot muuttuvat, jotta ne olisivat jatkuvasti ajan tasalla. Eli tämä on hyvä jokaisen tietää, että jos tulee uusia sidonnaisuuksia tai katoaa jotain vanhoja, niin niistäkin on hyvä sitten tiedottaa, jotta se... Ja tämä on jokaisen omalla vastuulla tietysti tässä näin. Sitten jos on esimiehiä, niin voi ehkä alaisiaan sellaisia virkamiesten osalta katsoa, että alaiset myös tekevät nämä, jos he ovat tässä tämän ilmoitusvelvollisuuden piirissä. Mutta muistakaa jatkossakin nämä.

Kiitos.

20.6.2018

Valtuutettu Rissanen

Kiitos.

Ja kiitos tarkastuslautakunnan puheenjohtajalle tästä muistutuksesta. Minä esimerkiksi itse huomasin, kun perehdyin tämän kokouksen asialistaan, että en ollut päivittänyt omia tietojani, vaan ne ovat vanhentuneet. Sitten yritin niitä päivittää, niin huomasin, että se on oikeasti aika hankalan linkin takana se sidonnaisilmoitusten päivittäminen. Esittäisin sellaisen kainon toiveen, että jos sitä voisi jotenkin yksinkertaistaa. Se varmasti sitten helpottaisi sitä, että me kaikki muistaisimme niitä myös päivittää, koska se jo silloin kerran kun niihin piti kaivaa niitä kaiken maailman Y-tunnuksia ja muita, niin luulen, että tähän olisi varmasti olemassa joku sellainen helpompikin tapa. Lupaen nyt päivittää omani mahdollisimman pian.

Pormestari Vapaavuori

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Koskisen kysymykseen. On jokaisen viranhaltijan omalla virkavastuulla vastata siitä, että tämä ilmoitus on tehty. Totta kai sitä hallinnon sisälläkin seurataan ja kehoitetaan, ja sitten muodollisesti ottaen kulutarkastuslautakunnalle sen seuraaminen ja tarkastuslautakunnalla on myös mahdollisuus sitten kehottaa niitä tekemään tätä ilmoitusta, jotka eivät ole tehneet.

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Jo viime valtuustokaudella oli mahdollisuus jättää myös sidonnaisuusilmoituksia, jotka sai jättää tätä lain perusteella olevaa tarkemmin ja yksityiskohtaisemmin, jos halusi, eli tällaisia enemmän vapaamuotoisia. Silloin tätä asiaa myös kyselin, kun olisin itse halunnut jättää paljon nykyistä laajemman sidonnaisuusilmoituksen, että se ei sitten ollut mahdollisuutta. Mutta viime heinäkuussa, vuosi takaperin, sitten kaupungilta tuli vastaus tähän kysymykseen, että asiasta on tarkoitus keskustella tulevan syksyn aikana ja tiedottaa sitten tarkemmin, jos vapaaehtoisen sidonnaisuusrekisterin perustaminen nähdään tarpeelliseksi. Joten nyt tässä yhteydessä olisin halunnut kysyä, mitä tästä mahdollisesta vapaaehtoisesta sidonnaisuusrekisteristä on keskusteltu tai päätetty ja onko tai eikö sellaista mahdollisesta tulossa.

20.6.2018

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin kysyä pormestari Vapaavuorelta, kun hän sanoi, että jokaisen viranhaltijan virkavastuulla on ? sidonnaisuudet. Kun tässä nyt huomautettiin, että kaikki eivät ole hoitaneet, niin haluaisin kysyä, että tällä tavallako kaupungissa virkavelvollisuuksia hoidetaan. Tarkoittaako se sitä, että jos joku ei hoida virkavelvollisuuksiaan, niin todetaan, että on jokaisen vastuulla hoitaa ne?

202–203 §

Esityslistan asia nro 4 ja 5

VUODEN 2017 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JA TILINTARKASTUSKERTOMUKSEN KÄSITTELY SEKÄ VASTUUVAPAUS VUODELTA 2017

HELSINGIN KAUPUNGIN VUODEN 2017 TILINPÄÄTÖKSEN HYVÄKSYMINEEN

Pormestari Vapaavuori

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

”Vahva valtiontalous on köyhän paras ystävä”. Näin totesi meidän kaikkien arvostamamme, jo edesmennyt Vasemmistoliiton parlamentaarikko ja valtuutettu Outi Ojala aikanaan viisaasti. Suomalainen hyvinvointiyhteiskunta voidaan turvata vain, mikäli perusta, jonka päälle rakennamme, on kunnossa. Vastaavasti ja vielä konkreettisemmin laadukkaat peruspalvelut voidaan helsinkiläisille turvata vain, mikäli kaupungin talous on vakaalla pohjalla.

Tällä hetkellä tilanteemme näyttää edellisvuosia valoisammalle. Kuten tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen johtopäätöksissä todetaan,

20.6.2018

kaupungin talous on tilinpäätöksen valossa vahvalla pohjalla. Viime vuosi oli Helsingin kaupungin taloudessa talousarviota odotettua myönteisempi, kaupungin toimintakate toteutui ennakoitua parempana ja verotulot kasvoivat odotettua enemmän. Korkomenotkin toteutuivat talousarviossa arvioitua pienempinä. Edellä mainittujen tekijöiden yhteisvaikutuksena vuosikate toteutui noin 360 miljoonaa euroa talousarviota parempana ja hieman edellisvuoden tasoa myönteisempänä. Ennakoitua paremman verotulokehityksen ansiosta kaupungin tulo-rahoitus riitti kattamaan investoinnit. Myös tytäryhtiö ? vaikutus kaupunkikonsernin vuosikatteeseen oli yli 50 miljoonaa euroa edellistä vuotta parempi. Ennen kaikkea Helenin ja Helsingin Sataman toiminta oli edellistä vuotta kannattavampaa.

Arvoisat valtuutetut.

Helsinki sai viime vuonna 8 091 uutta asukasta. Jos muistan oikein, Suomen 311 kunnasta noin 180:ssa on vähemmän asukkaita kuin mitä Helsingin väkiluku viime vuonna kasvoi. Kasvu on kaupungille menestyksen raaka-aine, mutta samaan aikaan totta kai myös suuri haaste. Kasvun kestävyden turvaaminen on yksi kaupungin tärkeimmistä läpileikkaavista tehtävistä, joka vaatii jatkuvaa panostamista niin henkisten kuin taloudellisten resurssien muodossa. Kasvu näkyy hyvin selkeästi ennen kaikkea investointitasossamme. Helsingin investointitaso on aivan omaa luokkaansa verrattuna myös muihin suurempiin kaupunkeihin Suomessa. Kaupungin toteutunut investointitaso on HKL-liikelaituksen joukkoliikenneinvestoinnit huomioiden ollut vuosina 2016 ja 2017 yli 600 miljoonan euron tasolla, mikä on noin 100 miljoonaa euroa edeltäneitä vuosia enemmän. Investoinnit ovat edelleen vahvassa kasvussa, kun kuluvan ja tulevan vuoden investointitase on jälleen noin 100 miljoonaa korkeampi, noin 750 miljoonan euron vuositasolla.

Hyvät valtuutetut.

Outi Ojalan viisaat sanat muistuttavat meitä erityisesti siitä, että talouden vastuullinen hoitaminen ei ole suhdanteesta riippuva asia. Erityisesti voimakkaasti kasvavan kaupungin on hoidettava talouttaan pitkäjänteisesti mahdollistamisen puskurirakentamisesta hyvinä aikoina pahan päivänkin varalle. Kuten todettu, kasvun kestävydestä ja riittävästä investointitasosta on pystyttävä pitämään huolta kaikissa tulevaisuuden skenaarioissa. Tulemme varmasti kokemaan jatkossa myös vuosia, jolloin talouden perustat ovat heikommalla tasolla, mutta silti kaupunki kasvaa. Meistä jokaisella on sen verran hyvä muisti, että tiedämme, ettei myönteinen suhdanne kestä koskaan ikuisesti. Juuri kuluvalle viikolla VM ennusti tämän vuoden 2,9 %:n kasvuennusteen hidastuvan tulevina vuosina alle 2 %:iin. Yhdistettynä valtion talouden

20.6.2018

raskaaseen rakenteelliseen alijäämään tulevat vuodet eivät povaa julkisen talouden kokonaisuudelle seesteisiä aikoja.

Kovan ja kiihtyvän kasvun ja vaihtelevien suhdanteiden haasteen ohella kaupunkimme taloutta kohtaavat myös muut haasteet, joihin voimme itse vain rajallisesti vaikuttaa. Hallituksen maakunta- ja sote-hanke olisi toteutuessaan pääkaupungin talouden myönteiselle kehitykselle iso riski, johon myös tarkastuslautakunta kiinnittää omassa arviointikertomuksessaan huomiota. Leikatut kunnallisveroprosentit ja rahoitusrakenteen muutos pienentäisivät merkittävästi vuosittaista verotulokasvua. Sote-uudistuksen myötä tulevaisuuden investoinnit – tiet, väylät, koulut, päiväkodit, puistot ja asunnot – pitäisi rahoittaa alla puolella nykytason verotuloista. Mikäli sote- ja maakuntauudistus etenisivät, myös Helsingin olisi vuosikymmenen lopulla vahvistettava talouttaan uudistuksen muutokseen varautumiseksi. Entistä olennaisemmiksi kaupungille muodostuvat sellaiset tasaiset tulovirrat, jotka eivät ole riippuvaisia valtiovallan kulloisistakin mielenliikkeistä. Osittain tulevaisuuden näkymien sisältämän epävarmuuden takia kaupunki on pyrkinyt pienentämään lainakantaansa muutamana viime vuonna. Kaupungin lainakanta aleni 1 206 miljoonaan euroon, kun pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin yhteensä 165 miljoonaa euroa. Lyhennys rahoitettuun ylijäämäisestä toiminnan ja investointien rahavirrasta. Uusia pitkäaikaisia talousarviolainoja ei viime vuonna nostettu.

Hyvät valtuutetut.

Vallitseva kaupungin talouden positiivinen vire sekä vahva kasvu näkyvät toki laihojen vuosien jälkeen myös budjettitaloudessamme. 3,28 %:n menokasvu ensi vuoden raamiehdotuksessa kertoo toisaalta siitä, että taloudessa menee nyt hyvin, mutta myös siitä, että kaupungin strategiassa määrittelemämme talousankkuri sallii aikaisempia vuosia kovempaa menokasvua.

Hyvät valtuutetut.

Kuten olemme monta kertaa nähneet, kukaan muu ei viime kädessä pidä helsinkiläisten puolta siten kuin me itse tässä salissa. Kuten vanha suomalainen kansanviisaus toteaa, omassa vara parempi. Koska maamme hallitus on näyttänyt hyvin vähän jos lainkaan ymmärrystä sen eteen, mitä maamme ainut metropoli ja pääkaupunki kasvaakseen kestävästi ja koko maata hyödyttävällä tavalla tarvitsee, on viisautta varautua itse kaikkiin tulevaisuuden skenaarioihin, jossa vahva kuntatalous on keskeinen ankkuri.

20.6.2018

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Koivulaakso

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kaupungilla menee tosiaan hyvin, mutta aina on tietysti syytä pyrkiä parempaan, ja siksi tarkastuslautakunta antaa suosituksia myös toimunnoista eikä vain taloudesta. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Nostan tässä nyt esiin muutamia huomioita tästä tarkoituksenmukaisuudesta.

Arviointikertomuksessa 2017 on esitetty kaupunkikonsernin toimintaan liittyviä havaintoja ja suosituksia, joita voidaan sitten hyödyntää kaupungin kehittämisessä. Aikaisemmin näitä suosituksia on noudatettu kaupungin taholta varsin hyvin. Yksi arviointikohde oli vuoden 2015 arviointikertomuksen suositukset, ja niistä 92 % johti toimenpiteisiin ja peräti 66 % oli sellaisia, joissa kaupunki ryhtyi kaikkiin tarkastuslautakunnan suosituksiin. Eli näitä kannattaa siis jatkossakin tehdä, kun ne keran hyvin toteutuvat.

Takaisin vuoteen 2017. Kuten kuultiinkin tuossa noin, niin verotulot ovat kehittyneet hyvin. Yleisesti kun kuntatalouden tilaa arvioidaan, se tehdään vuosikatteella, ja perusoletus on, että katteen pitää olla poistojen suuruinen. Helsingissä meillä on yli kaksinkertainen tämä vuosikate suhteessa poistoihin ja investoinnit on rahoitettu tulorahoituksella. Tässä vuoden 2017 käyttötalousosassa on yhteensä 26 sitovaa määrärahaa tai toimintakatetta joko koko vuodeksi tai sitten organisaatiouudistuksen takia puoleksi vuodeksi. Näistä 20 eli 77 % toteutui joko budjetoidun mukaisena tai budjetoitua paremmin. Yhden ylitysoikeus perustuu edellisen vuoden alitukseen, ja 5 sitten oli sellaisia, joihin myönnettiin ylitysoikeus. Näistä rahallisesti suurin on HUSin 24,5 miljoonaa ja prosentuaalisesti suurin toimeentulotukimenot, mikä tietysti muistuttaa siitä, että Helsingissä on myös suuria kuiluja.

Vuoden 2017 investointeihin oli käytettävissä yhteensä 673 miljoonaa euroa ylitysoikeudet mukaan lukien, ja tästä on toteutunut 546, eli määrärahoista on käytetty vain 81 % investoinneista. Tämä on tietysti hyvä muistaa, kun kaupunki kasvaa tässä näin. Käy myös ilmi toisaalta, että tämä investointien toteumaprosentti on huomattavasti korkeammalla tasolla kuin mitä se on ollut esimerkiksi vuosina 2013–2015. Paremmin on pystytty suunnitelmissa pysymään. Kuten pormestari tässä totesi, niin korkeasta investointitasosta huolimatta kaupungin lainakantaa alennettiin, eli tästäkin voidaan arvioida, että kaupungin talous on erit-

20.6.2018

täin vahvalla pohjalla – etenkin tilanteessa, jossa ei ole ainakaan vielä tehty näitä Helsingin asemaa heikentäviä sote- tai maakuntauudistuksia.

Sitten taloudesta toimintaan. Tässä on yhteensä ollut 79 sitovaa liikelaitoksille ja virastoille asetettua toiminnan tavoitetta. Näistäkin aika hyvin on suurin osa toteutunut, 71 %. Tytär yhteisöille asetettu 21 tavoitetta yhteensä 20:lle näistä tytär yhteisöistä, jotka ovat tarkastelun kohteena. Näistä 16 kappaletta eli valtaosa niistäkin on toteutunut. Tämän toiminnan ja tarkoituksenmukaisuuden arvioinnin pohjana, mitä tänä vuonna tehty, on ollut vuoden 2013–2016 strategiaohjelma, kun puhutaan vielä viime vuodesta ja sitten soveltuvin osin tämä tällä hetkellä voimassa oleva strategia. Muutamia yksittäisiä huomioita, jotka arvioinnissa ovat nousseet esiin, on, että suuria investointeja voitaisiin hallita paremmin suunnitteluvaiheeseen panostamalla ja toisaalta että hankinnoissa eettisten periaatteiden noudattamista pitää vahvistaa ja samalla varmistaa työntekijöille turvallinen ilmapiiri tuoda esiin väärinkäytösepäilyjä. Näin ei aina ole ollut. Kaupungin omistajaohjauksen arvioinnissa kiinnitettiin huomiota esteellisyyssäätelyn tiukentumiseen ja että sen pitää huomioida. Toisaalla on havaittu, että Stadin osaamiskeskuksen perustaminen on parantanut merkittävästi maahanmuuttajien pääsyä opiskelemaan ja liikuntatoimen strategiset tavoitteet ovat pääosin toteutuneet.

Sitten lisää myönteisiä asioita on, että pitkäaikaisasunnottomuus on vähentynyt, mutta valitettavaa, että samaan aikaan asunnottomuus kokonaisuutena on lisääntynyt. Tämä on huolestuttavaa kaupungissa, jossa asuinkustannukset ovat huomattavia. Tähän liittyen myös yksi arviointikertomuksessa esitetty suositus asumisneuvontatoiminnan riittävydestä, niin sitä ei ollut huomioitu toimialan vastauksessa tarkastuslautakunnalle. Sitten viimeisenä arviointikohteena tässä mainittakoon, että saattohoidon arvioinnissa kehittämiskohteena tuotiin esille muun muassa, että saattohoidon osaamista kotihoidossa, palvelutaloissa ja laitoksissa tulee parantaa. Nämä nyt muutamana huomiona niistä useasta kymmenestä arviointikohteestamme.

Lopuksi vielä tarkastuslautakunnan puolesta kiitokset kaikille, jotka ovat edesauttaneet 2017 arvioinnin tekemistä tai ehdottaneet näitä aiheita tai ehdottaneet tulevia aiheita.

Kiitos.

Valtuutettu Parpala

Kiitos, arvoisa valtuuston puheenjohtaja ja kaupunginvaltuusto.

20.6.2018

Tavoitteemme on, että Helsinki on maailman toimivin kaupunki, ja siihen tarvitaan myös hyvää tarkastustoimintaa. Kokoomuksen valtuustoryhmän puolesta haluankin kiittää tarkastusvirastoa ja -lautakuntaa hyvin valmistellusta arviointikertomuksesta ja nostaa siitä muutamia asioita esiin. Tarkastuskertomus osoittaa, että vaikka paljon tehtävää vielä riittää, on moni tärkeä asia mennyt myös oikeaan suuntaan. Kaupungin talous, kuten pormestari jo tässä viittasi, on vahvalla pohjalla, ja emokaupungin lainakanta väheni, vaikka menot kasvoivatkin jonkun verran tavoiteltua nopeammin. Työhyvinvointi kaupungin tehtävissä on parantunut. Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuudet ovat lisääntyneet. Pitkäaikainen asunnottomuuskin on vähentynyt, joskin uuttakin tehtävää asunnottomuuteen liittyen on ilmennyt.

Tarkastustyö on tärkeää myös sen takia, että se pystyy osoittamaan valtuustolle sellaisia vähemmän seksikkäitä kehityskohtia, jotka eivät muuten välttämättä nousisi täällä edes agendalle, kuten vaikka tietojärjestelmien toimivuus. Sellaisia kehityskohtia, joista media kirjoittaa vasta, jos jotain menee kunnolla pieleen. Yksi tärkeä esimerkki tästä on jo vuonna 2015 tehty suositus siitä, että kaupungin tulisi järjestää harjoitus ICT-toimintojen häiriötilanteesta. Tästä arviointikertomuksesta näimme sen, että tätä harjoitusta ei ollut toimeenpantu, ennen kuin tositilanteessa nyt sitten muutamia viikkoja sitten, kun tietoliikennekaapeli katkesi ja sen johdosta useita tärkeitä järjestelmiä oli kyykyssä jonkin aikaa. Tietojärjestelmiin liittyi kertomuksessa muitakin kriittisiä huomioita liittyen muun muassa tietojen keruun ja tiedolla johtamisen haasteisiin. Maailman toimivimmassa kaupungissa tiedolla johtamisen pitää toimia myös käytännössä, samaten kuin esimerkiksi sähköisen asioinnin, ja näissä asioissa meillä on vielä paljon tekemistä.

Hyvät valtuutetut.

Kolmantena asiana tuosta kertomuksesta voisin nostaa esiin oikeusvarmuuden. Asian, jota meidän maamme hallituskin on saanut tässä viime päivinä pohtia. Koska esteellisyyttä koskevat normit ovat muuttuneet, tässä tarkastuksessa kehoitettiin meitä arvioimaan johtamismallimme sisältyviä tuplarooleja – siis muun muassa avainpolitiikkojen ja viranhaltijoiden istumista tietyissä keskeisten toimijoiden hallituksissa. Valtuuston kannalta kun puhutaan, on nimittäin olennaista, että me voimme luottaa tässä salissa tehtävien päätösten pitävän myös mahdollisessa tilanteessa, jossa niitä haastetaan. Esimerkiksi niin, että kaavapäätöstä, joka haastettaisiin, ei voitaisi muotovirheellä kumota. Ja että me voimme täällä luottaa siihen, että asunnot, joita kaavoitetaan, oikeasti päästään rakentamaan siinä aikataulussa, mitä on tarkoitettu. Tuplaroolit ovat olleet haasteellisia myös esimerkiksi vaikkapa länsi-

20.6.2018

metron asioita käsitellessä. Tarkastuksen pohjalta näyttää siltä, että jotkut näistä nykyisistä kaksoisrooleista ovat vähintäänkin riskirajoilla. Sen takia tämä suositus täytyy ottaa vakavasti, ja tarvittaessa myös meidän poliitikkojen pitää tarvittaessa harkita uudelleen sitä, ketä ovat ne henkilöt, jotka käyttävät kaupungin ääntä eri yhteisöissä.

Viimeisenä asiana tästä kertomuksesta vielä pari sanaa kaupungin toiminnan organisoinnista. Vaikka raportissa keuhataan suurten rakennushankkeiden budjetissa pysymistä, moitteita tulee aikataulutuksesta ja suunnittelusta. Tämä tietysti vastaa monen meistä arkikokemusta. Näyttää siltä, että monet valtuustonkin käsittelyyn tulevat budjettiylitykset johtuvat siitä, että hankkeiden ennakoarviointi on toisinaan liian kevyt. Tässä on tärkeää petrata. Asukkaiden näkökulmasta on tärkeää tietää, kuinka pitkään esimerkiksi oman asunnon lähellä oleva työmaa on auki, miten suunnitella lasten koulumatkoja sen aikana. Esimerkiksi tämänhetkinen Mechelininkadun tilanne on surkea. Parempi suunnittelu on tietysti avain myös oikeansuuruisiin kustannus- ja aika-arvioihin. Ja kun tehdään parempia aika-arvioita, niin se taas helpottaa hankkeiden jaksottamista ja pudottaa kustannuksia, kun aikaa ei kulu esimerkiksi resurssien vapautumisen odotteluun. Eli on monta syytä petrata tässä asiassa.

Arvoisat valtuutetut.

Kokoomuksen ryhmän puolesta haluan vielä loppuun kiittää uudestaan tarkastusvirastoa ja -lautakuntaa heidän tekemästään tärkeästä työstä. Toivomme, että kertomuksen havainnot hyödynnetään aktiivisesti maailman toimivimman kaupungin kehittämisessä yhä toimivammaksi. Kokoomuksen valtuustoryhmän puolesta puollan tai puollamme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Valtuutettu Yanar

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Aluksi haluan kiittää hyvin laaditusta tilinpäätöksestä ja huolellisesti tehdystä työstä. Tilinpäätös antaa tarkan kuvan kaupunkimme taloustilanteesta ja hyvä, että käymme siitä keskustelua tänään täällä.

Helsingin taloustilanne on hyvä. Lainakantamme on pienentynyt ja työssä käyvien määrä on lisääntynyt, eli yhä useampi on päässyt kiinni työhön. Näin ollen myös verotulomme ovat kasvaneet. Tämän lisäksi Helsingissä on ollut viime vuosina tai viime vuonna poikkeuksellisen suuri väestönkasvu. Väestö on kasvanut melkein 9 000 henkilöllä, joka

20.6.2018

on huomattava luku. Kaupungin kasvu on merkki siitä, että Helsinki on houkutteleva asuinpaikka. Sen lisäksi että Helsinki on kaupunki, johon halutaan muuttaa, se on myös kaupunki, jossa halutaan kasvattaa lapset. Varhaiskasvatus- ja peruskouluikäisten lasten määrä kasvoi yli 2 000:lla. Meidän täytyy siis pitää huoli siitä, että meillä on riittävästi päiväkotipaikkoja ja kouluja myös tulevaisuudessa. Olemme kaupungin strategiassa luvanneet Helsingin olevan paras paikka oppia, ja se vaatii, että me investoimme tulevaisuuteen ja teemme korjauksia kunnianhimoisella tahdilla. Vaikka Suomen hallitus on leikannut varhaiskasvatuksesta ja koulutuksesta valtavasti, me pidämme meidän lapsillemme tärkeistä palveluista kiinni.

Arvoisa puheenjohtaja.

Niin nykyiset kuin uudetkin asukkaat ja lapsiperheet tarvitsevat koteja, ja Helsinki voi kasvaa vain, jos täällä asuville ja tänne muuttaville löytyy kohtuuhintaisia asuntoja. Lastentarhanopettajalla, lähihoitajalla ja kaupan kassalla työskentelevällä on oltava varaa asua Helsingissä. Lisäksi yli puolet Suomen asunnottomista on Helsingissä. Tässä meillä on tehtävää. Asunto on ihmisoikeus.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja valmistui viime vuoden aikana paljon, vaikka jäimmekin tavoitteesta hieman. Rakentaminen voisi toteutua vielä vauhdikkaammin, mutta jo nyt tehdään paljon ja rakennetaan suuria alueita. Muun muassa Pasila, Kalasatama, Jätkäsaari, Hernesaari ovat hyvä esimerkkejä. On investoitava jatkossakin riittävästi joukkoliikenteeseen, jotta kaupungin kehittyminen ja rakentaminen mahdollistuu. Pikaratikoiden eteneminen ympäri kaupunkia sekä muun raitiovaunuverkon kehittäminen ovat ehdottoman tärkeitä. Lisäksi on tärkeää toteuttaa kaupunkibulevardit ja parantaa pyöräilyn mahdollisuuksia, ja samaan aikaan haluamme suojella meille kaupunkilaisille tärkeitä viher- ja virkistysalueita.

Lisäksi Helsinki myös pääkaupunkina sivistyksen, kulttuurin ja oppimisen pääkaupunki. Me olemme onnistuneet tuomaan kulttuuria ja tiedettä vielä lähemmäs kaupunkilaisia, ja pian esimerkiksi kirjastolaitoksen kruununjalokivi Oodi avaa ovensa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Suomen hallituksen sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistaminen valinnanvapausmallilla tuo kuitenkin epävarmuutta kaupunkimme rahoituspohjaan. Ymmärtääkseni valtuustomme kokoomuslaiset ovat tästä

20.6.2018

myös meidän kanssamme samaa mieltä. Jos sote-uudistus tai sote-palvelut siirtyisivät maakunnille, mukana menisi suuri osa kaupungin verotuloja. Se tekee kaupungin rahoitustilanteen tulevaisuudesta epävarmaa. Samaan aikaan sote-palveluita on onnistuttu Helsingissä tuottamaan vastuullisesti saavuttaen hyviä tuloksia. Jos sote-uudistus menee hallituksen kaavailemalla tavalla, on erittäin suuri pelko, että terveysasemien maksut tulevat takaisin, paperittomien välttämätöntä terveydenhoitoa sekä maksutonta ehkäisyä nuorille on tulevaisuudessa vaikeampaa järjestää. Lisäksi Helsinki on edelläkävijä, joka päätti rajata lastensuojelun ja sosiaalityön asiakasmääriä, mutta tämäkin on vaarassa esitetystä sote-mallissa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Talousasioissa arvovalinnat näkyvät tehdyissä päätöksissä. Meidän vihreiden mielestä tulevaisuuteen on panostettava niin, että heikoimassa asemassa olevat voisivat nykyistä paremmin ja yleinen hyvinvointi kasvaisi, koulutukseen ja varhaiskasvatukseen panostettaisiin sekä hoitaisimme vastuullisesti yhteistä ympäristöämme. Ensi vuoden talousarvio on seuraava konkreettinen paikka helpottaa helsinkiläisten arkea. Vaikka maamme hallitus tekisi kuinka huonoa politiikkaa, helsinkiläiset voivat olla varmoja siitä, että vihreät taistelevat helsinkiläisten palveluiden puolesta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Näiden huomioiden saattelemana vihreä valtuustoryhmä puoltaa vuoden 2017 tilinpäätöksen hyväksymistä.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Vuoden 2017 aikana Helsinki kävi läpi historiansa ehkä suurimman muutoksen. Kaupungin 30 itsenäisen viraston ja liikelaitoksen tilalle tuli 4 toimialan malli. Muutos näyttää sujuneen pääosin hyvin, mutta tässä vaiheessa on ehkä vähän liian aikaista ? . Tarvitaan vielä tarkempaa analyysiä siitä. SDP:n ryhmä haluaa kuitenkin tässä vaiheessa lausua kiitokset kaupungin työntekijöille siitä tavasta, jolla vaatimaan muutokseen on sopeuduttu.

Hyvät valtuuston jäsenet.

20.6.2018

Me viime kaudella tässä salissa istuneet totuimme kuulemaan usein kaupunginjohtaja Jussi Pajusen hyvin synkkiä katsauksia Suomen ja Helsingin taloudellisesta tilanteesta. Tällä kaudella olemme saaneet kuulla pormestari Vapaavuorelta vähän myönteisempiä talouslukuja sen myötä, että Suomen yleinen taloudellinen tilanne on kansainvälisen talouden kohentumisen myötä parantunut.

Tilinpäätöksestä käy ilmi, että Helsingin talous on vahvalla pohjalla. Tulvaisuuteen liittyvät suurimmat epävarmuustekijät liittyvät lähinnä Suomen valtioneuvoston edelleen puuhastelemaan sote- ja maakunta-uudistukseen. Mutta ei hätää, tämän valtuuston jäsenenä on useita hallituspuolueiden kansanedustajia ja valtioneuvoston jäseniä, jotka voivat auttaa sitä, että tämäkin tumma pilvi saadaan ensi syksynä pois taivaalta.

SDP piti viime kaudella jatkuvasti esillä sitä, että Helsingin on huomioitava palvelujen tarjonnassa väestönkasvu. Kasvavan kaupungin on tarjottava asukkailleen koteja, palveluita ja työpaikkoja. Viime vuonna Helsinkiin muutti melkein 10 000 uutta ihmistä, mikä on enemmän kuin kertaakaan 1960-luvun. Tämän pitää näkyä asuntopoliittisina painotuksina. SDP toivoo, että Östersundomin kehittäminen nostetaan maakuntakaavan hyväksymisen jälkeen sille kuuluvalla paikalla ja tietoinen poliittinen vitkuttelu asiassa lopetetaan.

Helsingin kaupungilla menee hyvin, mutta ei aivan kaikilla helsinkiläisillä. Tästä näkee, että pitkäaikainen asunnottomuus on vähentynyt, mutta asunnottomuus yleensä on kasvanut.

Helsingin hyvä taloudellinen tilanne mahdollistaa SDP:n näkemyksen mukaan riittävät satsaukset kasvatukseen ja koulutukseen. Kuten viime kaudella useampaan otteeseen ryhmämme totesi, monet silloiseen opetusvirastoon kohdistetuista leikkaustoimista olivat ylimitoitettuja. Jopa tiettyjen koulujen luokkia jätettiin siivomatta, että saatiin vähän jotain säästöjä siitä. 2015 lopetettiin paniikkitoimenpiteenä koulujen väliset urheilukisat. Nyt taas näyttää siltä, että näitä kisoja on voitu jatkaa, ja tästä tällaisesta hätävaiheesta on päästy kaskossa ylitse. Jos haluamme, meillä on varaa maksuttomaan toiseen asteeseen, kuten SDP aloitteessaan esittää. Se oli siis SDP:n aloite, eikä joidenkin muiden, kun tässä on ollut vähän epäselvyyttä siitä. Menneiltä vuosilta meillä on perintönä myös runsaasti korjausvelkaa ja huonoon kuntoon päässeitä koulurakennuksia. Tällä hetkellä meillä on sekä kaskon että kymppin puolella henkilöstövajetta, joka hidastaa korjaustoimien eteenpäin viemistä. Siihen on puututtava.

20.6.2018

Loppuun muutama sana tästä vielä kaskon osalta tarkemmin. Vaikka monessa suhteessa kehitys on ollut myönteistä, tästä käy ilmi, että ammatillisessa koulutuksessa opiskelijoiden tuen tarve on kasvanut. Oppisopimuskoulutusta, joka on meillä Suomessa muutenkin vähän jäänyt vähälle käytölle muihin maihin verrattuna, on kehitetty hankkeiden avulla, mutta tässä nähdään edelleen se, että määrällistä tavoitetta ei ole saavutettu. Mitä voitaisiin keksiä tämän oppisopimukseen, että saataisiin se täällä oikeasti kunnolla hyödynnettyä?

Keskeyttämisten määrä on jonkun verran vähentynyt ammatillisissa oppilaitoksissa viime vuosina, mutta edelleen 10 % keskeyttää ilman, että he jatkavat opintojaan muualla. Se käy ilmi tästä arviointikertomuksesta. Se, mitä tälle porukalle tapahtuu sen jälkeen, on meidän kaikkien huolenaihe ja kiinnostuksen kohde. Ainakin pitäisi olla. Me SDP:ssä näemme, että Helsingillä ei ole varaa päästää yhtään lasta ja nuorta syrjäytymään yhteiskunnan ulkopuolelle. Kaupungilla menee taloudellisesti varsin hyvin, paremmin kuin pitkään aikaa, ja me voimme pitää kaikki mukana kehityksessä. Tämän pitää näkyä lähivuosia erityisesti tässä kaskon alueella satsauksina.

SDP-ryhmä kannattaa tilinpäätöksen hyväksymistä.

Valtuutettu Malin

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

”Jos jonnekin lisätään, on jostakin otettava pois.” Tämän toteamuksen saa usein kuulla, kun tekee esityksiä palveluiden epäkohtien korjaamisesta. Tämän näkemyksen mukaan budjetin tekeminen on nollasummapeliä, jossa siirrellään rahaa vanhuksilta lapsille ja nuorilta aikuisille, ja valtuustoryhmien rooli on kiistellä, kuka kaupungissa ansaitsee eniten ne muutamat miljoonat, jotka kireässä taloustilanteessa ovat jaossa. Tämä puhetapa on valtuustossa hyvin yleinen. Siinä valossa joku voisi pitää yllättävänä sitä, että kaupungin viime vuoden tilinpäätöksessä käyttötalouden ylijäämä oli 481 miljoonaa euroa. Totuus on se, että kaupungin olisi ollut toistuvasti mahdollista käyttää palveluihin paljon enemmän rahaa kuin sitä on annettu. Vasemmisto on muistuttanut joka vuosi siitä, että kaupungin budjetti on useasti ollut hyvin ylijäämäinen. Mistä on otettu pois, jotta on voitu lisätä kaupungin ylijäämää?

Kasvatuksen ja koulutuksen piirissä olevien lasten ja nuorten määrä kasvaa tuplavauhtia muun väestönkasvun kanssa. Päiväkotipaikkoja ei löydy kaikille kodin lähetyviltä, ja peruskoulut pullistelevat kohta nykyistäkin enemmän. 10 vuodessa peruskoululaisten määrän Helsingis-

20.6.2018

sä arvioidaan kasvavan yli 11 000 lapsella. Lapset ovat jo nyt suurissa oppilasryhmissä, ja erityistä tukea tarvitsevien vanhemmat joutuvat usein taistelemaan lastensa palveluiden puolesta. Osapäivähoidossa olevat 3-vuotiaat jakavat yhden aikuisten huomion 12 muun lapsen kanssa. Päiväkodeissa nipistetään sijaismenoista ja poiketaan tilapäisesti henkilöstömitoituksesta lähes joka päivä. Uusia päiväkoteja tai kouluja ei voida investointimäärärahojen puitteissa rakentaa tarpeeksi.

Niin kasvatuksen ja koulutuksen kuin sosiaali- ja terveysalankin työntekijät, useimmiten naiset, ovat palkkakuopassa. Moniin tehtäviin alkaa olla vaikea löytää tekijöitä, kun asumiskustannukset karkaavat Helsingissä käsistä ja kohtuuhintaisten asuntojen määrä jää rakennustavoitteestaan. Niin varhaiskasvatuksessa kuin sosiaalityössä on huutava pula koulutetuista ammattilaisista. Vanhusten kotihoidon taso herättää huolta, ja työntekijät ovat uupua kasvavan asiakasmäärän alle, mutta laitospaikkoja vähennetään koko ajan. Kun jonnekin lisätään, on jostakin otettava pois.

Kukaan kaupungin poliitikoista ei ole voinut välttyä kuulemasta erityisesti päiväkotien ja koulujen sisäilmaongelmista. Sadat elleivät tuhannet lapset, nuoret ja työntekijät viettävät päivänsä tiloissa, joiden sisäilman ongelmilla saattaa olla elämän mittaiset vaikutukset. Asiaa selvittävillä poliitikoilla sanotaan, että yhden remonttihankkeen aikaistaminen tarkoittaa toisen lykkäämistä. Välttämättömien sisäilmakorjauksien kustannukset vähentävät toistaiseksi myös opetukseen käytettäviä resursseja, vaikka strategiassa sovimme jo toisin. Kun jonnekin lisätään, on jostakin otettava pois. Vasemmisto on tehnyt ryhmäaloitteen koulujen ja päiväkotien sisäilmaongelmien ratkaisemisesta.

Vuoden 2017 arviointikertomuksessa arvioitiin muun muassa asunnottomuuden vähentämistä ja saattohoidon saatavuutta ja laatua. Arviointikertomuksen mukaan vajaassa 10 vuodessa asunnottomien kokonaismäärä on kasvanut 11 %, ja erityisesti nuorten ja maahanmuuttajien asunnottomuus on kasvanut huomattavasti. Pitkäaikaisasunnottomuutta ei ole saatu puolitettua tavoitteiden mukaan. Saattohoidon osalta niissä paikoissa, joissa suurin osa kuolemista tapahtuu, saattohoitoon ei ole saatavilla riittävästi hoitohenkilökuntaa tai lääkäreitä. Elämän loppuvaiheessa kaupungin tulisi mahdollistaa ihmisarvoinen kuolema.

Vasemmiston valtuustoryhmä näkee, että kaupunki ei ole yritys, vaan yhteisö. Helsingin pääasiallinen tehtävä ei ole tehdä tulosta vaan turvata asukkaille hyvä elämä ja riittävät palvelut, ja toimia taloudellisesti järkevästi niin, että päätösten jälkiä ei tarvitse korjailla vielä vuosia myöhemmin. Vasemmisto haluaa panostaa varhaiskasvatukseen laatuun,

20.6.2018

työntekijöiden palkkatasa-arvoon, päiväkotiryhmien riittävään henkilökuntaan ja peruskoulujen ryhmäkokojen pienentämiseen, kohtuuhintaiseen asumiseen, turvallisiin ja terveellisiin lähikouluihin ja päiväkoteihin, lähikirjastoihin sekä sosiaali- ja terveystalouteihin.

Kaupunki on tehnyt tulosta kaupunkilaisten kustannuksella, ja hinta on liian korkea. Kaupunki on kaupunkilaisia varten. Ihmisten hyvinvoinnin pitäisi olla meidän kaikkien tärkeysjärjestyksessämme ensimmäisenä.

Vasemmiston valtuustoryhmä puoltaa tilinpäätöksen hyväksymistä.

Ledamoten Månsson

Tack.

Ärade ordförande, bästa fullmäktige.

Bokslutet, med dess överskott på 480 miljoner, drygt, erbjuder ju ett gott utgångsläge för oss beslutsfattare. Det är en följd av en bättre ekonomi överlag, med ökade skatteintäkter, av mindre utgiftsökningar än beräknat, och av att stadens affärsverk och bolag genererar överskott som behövs också för kommande investeringar. Stadens ledning förtjänar vår uppskattning för att den har kunnat upprätthålla god balans i ekonomin, trots att vi upprätthållit en relativt hög investeringsnivå. Även personalen, som dessutom genomfört stora organisationsförändringar på kort tid, har vi allt skäl att rikta ett varmt tack till.

Arvoisa puheenjohtaja.

Samalla haluamme korostaa, että näin suuri ylijäämä, yli 10 % budjetista, ja vielä toista vuotta peräkkäin ei ole tarkoituksenmukainen tilanteessa, jossa samanaikaisesti on selvä paine vastata menupuolen tarpeisiin. Nämä tarpeet ovat objektiivisesti välttämättömiä – esimerkiksi varhaiskasvatuksessa, koulutuksessa ja vanhusten hoidossa – jotta pystymme ylläpitämään laadukasta toimintaa. Nämä tarpeet eivät myöskään pienene sillä, että ne sivuutetaan, vaan sivuuttaminen voi päinvastoin aiheuttaa lisäkuluja, ja siksi niiden sivuuttaminen ei edes puhtaasti taloudellisesti ole puolustettavissa.

Ordförande.

Fjolårets överskott möjliggjorde en sänkning av kommunalskattesatsen, och allra senast nu vet vi väl alla att det var ett klokt beslut. Men nu måste överskottet riktas till att fylla strukturella behov. Osäkerhetsmo-

20.6.2018

menten kring regeringens vård- och landskapsreform kvarstår särskilt för Nylands och Helsingfors del. Beräkningarna, som ger stora, negativa, ekonomiska effekter, manar naturligtvis oss till att upprätthålla en beredskap att kunna reagera på de utmaningar som kanske kommer, i värsta fall kommer, men faktum är att staden och stadskoncernen står på stadig fot nu.

Arvoisa puheenjohtaja.

Ruotsalaisen kansapuolueen valtuustoryhmä on sitä mieltä, että nyt pitää olla mahdollista aloittaa sellaisten rakenteellisten ongelmien korjaamista, kuten jatkuva puute pätevistä työntekijöistä hoidossa, vanhusten palveluissa ja varhaiskasvatuksessa. Tämä vaatii tiettyä rahallista väljyyttä, lisäystä, mutta on täysin välttämätöntä pätevän työvoiman takaamiseksi myös pidemmällä tähtäimellä. Kaupungin pitää olla houkutteleva ympäristö yrittämiselle ja investoinneille, ja tämä tarkoittaa samalla, että pitää olla yhtä houkutteleva myös työnantajana ja asumisympäristönä eri ikäisille ja kaikissa elämäntilanteissa oleville ihmisille. Toinen pyrkimys ei toimi ilman toista. Helsingin palveluiden täytyy vastata moderneihin vaatimuksiin. Kielitaitoa, joustavuutta ja sosiaalista pätevyyttä työskennellä myös yli toimialarajojen, ja tämä sellaisella tavalla, jolla kunnan asukas, asiakas ja potilas on pääosassa, voidaan kehittää, jos kaupunki on hyvä työnantaja. Koulutuksen pitää olla korkeimmalla mahdollisella tavalla, varhaiskasvatuksesta korkeakouluihin ja aikuiskoulutukseen. Tämä on mahdollista vain, jos työntekijöillä on tarpeeksi pätevyyttä.

Ordförande.

Om vi inte i Helsingfors kan attrahera kompetent personal till utbildningen eller vården kan vi inte heller upprätthålla en tillräcklig standard inom servicen för att uppnå de mål vi har ställt upp i strategin, att bli världens bäst fungerande stad. Bristen på personal inom småbarnsfosttran är skriande, inte minst i den svenska dagvården. Kompetenta barnträdgårdslärare och barnskötare behöver utbildas tillräckligt även på svenska i Helsingfors. Men även lönerna måste bli konkurrenskraftiga och bättre motsvara arbetets krav för att vi ska kunna behålla personalen. Höga boendekostnader och en kvinnobransch med låga löner är en gång för alla en usel kombination. Bristen på personal är stor även på andra områden. Vi har nåtts om alarmerande rapporter om barn och unga som inte får den vård de har rätt till, på grund av att det helt enkelt inte finns till exempel svenskspråkiga psykologer eller terapeuter.

Arvoisa puheenjohtaja.

20.6.2018

RKP:n ryhmä puoltaa tilinpäätöksen hyväksymistä, vastuuvapauden myöntämistä ja tarkastuskertomuksen tiedoksi merkitsemistä sekä sen suositusten vakavasti ottamista.

Kiitoksia.

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Haluan kiittää virkamiehistöämme hyvin laaditusta tilinpäätöksestä. Viime vuosi oli kaupunkimme talouden kannalta ennakoitua parempi. Verotulojen toteuma oli 247 miljoonaa euroa edellisvuotta suurempi. Vastaavasti vuosikate ? 360 miljoonaa euroa edellisvuotta parempana. Sekä maan että rakennusten ja osakkeiden myyntitavoitteet ylitettiin kirkkaasti 43:lla ja 31 %:lla. Talouskasvun hedelmiä jaettiin myös kaupunkilaisille, kun teimme viime vuoden lopulla päätöksen laskea kunnallisveroprosenttia kuluvalle vuodelle 0,5 prosenttiyksiköllä. Myös lainakantamme pieneni viime vuonna.

Pääkaupunkimme muistuttaa monella tavalla koko Suomea pienois-koossa. Myös ongelmat ovat koko valtakunnan tasolta tutut. Keskeinen ongelma niin Helsingin kuin koko valtakunnankin tasolla on sosiaalisen eriarvoisuuden lisääntyminen. Talouskasvun hedelmät eivät jakaudu tasaisesti kaikille. Tällä hetkellä lyhyen aikavälin talousnäköymät ovat hyvät ja ne antavat perustan sekä mahdollisuuden korjata niitä epäkoh-
tia, joita pitkän taantuman ja tehtyjen leikkauksien seurauksena yhteis-
kuntaamme on syntynyt. Lisäksi nyt olisi mahdollista panostaa kasvua vahvistaviin ja vakauttaviin tarkoituksiin.

Keskeinen ongelma kaupungissamme on ollut jo pitkään asumisen kal-
leus. Viime vuonna kaupunkimme väestön arvioidaan kasvaneen noin
9 000 henkilöllä – enemmän kuin kertaakaan sitten 1960-luvun. Asun-
topula ei ole helpottamassa tulevaisuudessakaan, sillä kaupunkimme
suuntautuva muuttoliike ei ole osoittamassa laantumisen merkkejä.
Asia on tärkeä, sillä sekä kaupunki että kaupungissa toimivat yritykset
tarvitsevat työntekijöitä. Yritysten kasvu edellyttää sitä, että palkkaville
työntekijöille on tarjolla kohtuuhintaisia asuntoja. Koko pääkaupunki-
seudun kilpailukyky kärsii, jos asuminen kaupungissamme muuttuu niin
kalliiksi, etteivät yritykset halua sijoittua tänne eivätkä työntekijät halua
muuttaa tänne töihin, jos muuallakin on työpaikkoja tarjolla. Kunnallisten
vuokra-asuntojen jaossa tulisikin entistä enemmän asettaa etusijal-
le pienipalkkaiset duunarit ja opiskelijat.

20.6.2018

Asuntopulan ratkaisemiseksi olisi tärkeää, että merkittäviä ja uusi kaa-voitushankkeita, kuten Östersundomia, kiirehdittäisiin ja lisärakentaminen tehtäisiin tehokkaasti ja maapohjaa tuhlaamatta. Tämä on kaikkien kaupunkilaisten etu, koska se mahdollistaa riittävän palvelutarjonnan ja säästää lähivirkistysalueet sekä koko kaupungille tärkeiden Keskuspuiston kaltaisten laajempien viheralueiden säilyttämisen.

Suuri haaste kaupungillemme tulee olemaan tulevaisuuden sote- ja maakuntauudistus. Helsingissä asiat on järjestetty monella tavoin esimerkillisesti, ja haluamme jatkossakin päättää, kuinka järjestämme omat palvelumme. Tästä pääkaupunkiseudun valtuustojen yhteiskokous lähetti hallitukselle vahvan viestin. Toimivaa kokonaisuutta ei tule rikkoa, sillä paras asiantuntemus kaupunkimme olosuhteista ja tarpeista on täällä. Haluamme ja pystymme varmistamaan parhaiten itse, että esimerkiksi pelastustoimi on järjestetty tehokkaasti ja kaupunkilaisten turvallisuus on taattu. On hienoa, kuinka yksimielisiä asiasta valtuustossamme oltiin muutamaa yksittäistä soraääntä lukuun ottamatta.

Kuten jo aikaisemmin totesin, talouskasvun hedelmät eivät ole jakautuneet tasaisesti. Helsingissä oli viime vuoden lopulla 6 620 asunnottomia, joista asunnottomia alle 25-vuotiaita nuoria oli 1 585 henkilöä. Erityisen suuressa vaarassa ovat ensisuojoissa yöpyvät asunnottomat miehet, joiden kuoleman riski on THL:n tutkimuksen mukaan yli viisinkertainen muuhun väestöön nähden. Asunnottomat kärsivät usein psykiatrisista ongelmista. 78 %:lla heistä oli psykiatrisen diagnoosi, kun vastaava luku vertailuryhmässä oli 16 %. Tästä huolimatta kiinnostus vastata asunnottomien ja mielenterveysongelmaisten tai ylipäänsä kantaväestöön kuuluvien vähäosaisten hätään tuntuu olevan prioriteettilistan kärjestä usein varsin kaukana. Tästä konkreettisena esimerkkinä on se, että viime vuoden lopulla yhteensä miljoonien tuet ruoka-apua antavilta järjestöiltä lakkautettiin. Eduskunnan lisäksi myös Helsingin kaupunki on leikannut tukeaan leipäjonoissa oleville. Aikaisemmalta 150 000 euron vuositasolta kaupunki on leikannut tukeaan kolmanneksella, vaikka 10 vuodessa leipäjonoissa seisovien määrä on seitsemänkertaistunut. Samaan aikaan valtuusto kuitenkin katsoi tarpeelliseksi mahdollistaa hyväosaisille helsinkiläisnuorille maksuttoman ehkäisyn ja poisti terveyskeskumaksut myös ulkopaikkakuntalaisilta ja jopa ulkomaalaisilta.

Kaupungin tulisi kiinnittää enemmän huomiota sekä henkilöstön että palvelujen käyttäjien hyvinvointiin. Monet opettajat ja oppilaat kärsivät edelleen sisäilmaongelmista, joiden korjaamiseen ei ole käytetty läheskään riittävästi resursseja. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää siihen, että kaikilla kaupungin työntekijöillä olisi terveellinen työskentely-ympäristö ja vastaavasti lapsilla terveellinen oppimisympäristö. Perussuomalaiset

20.6.2018

ovat kiinnittäneet monesti huomiota sisäilmaongelmien korjaamiseen, ja painotamme edelleenkin, että sekä olemassa olevan rakennuskannan korjaamista tulisi kiihdyttää että panostaa nykyistä enemmän rakennusvalvontaan, jotta ongelmilta uudisrakentamisessa vältyttäisiin.

Vaikka tällä hetkellä verotulojen osalta tilanne näyttääkin hyvältä, on tärkeää myös valvoa tarkkaan sitä, mihin ja miten verorahamme käytetään. Tästä syystä tarkastuslautakunnan esiin nostamiin ongelmiin olisikin syytä kiinnittää huomiota.

Arvoisa puheenjohtaja.

Perussuomalaisten ryhmä kannattaa tilinpäätöksen hyväksymistä.

Valtuutettu Kolbe

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

On ilahduttavaa, että vuosi 2017 näyttäytyy monella tavalla hyvänä vuotena. Siirryttiin monien murrosten kautta myös nyt näkyvillä olevaan positiiviseen yleiseen taloudelliseen tilanteeseen ja itsenäisyyden 100-vuotisjuhliakin vietettiin myönteisessä hengessä. Lukuisia ilahduttavia ja vahvoja piirteitä nousee siis esiin menneisyydessä ja myös tulevaisuudessa. Menojen kasvu pysyi kurissa, verotulot kehittyivät hyvin, talouden kielelle käännettynä emokaupungin ja konsernin vuosikate on ollut poistotasoon nähden yli kaksinkertainen. Loistavaa. Investoinnit rahoitettiin tulorahoituksella, ja kaupungin lainakantaa pystyttiin alentamaan. Ilahduttavaa oli erityisesti Helsingin Sataman varsinaisen satamaliiketoiminnan kehittyminen tilikauden aikana erittäin positiivisesti ja on maailmanluokkaa. Saatiin liikkeelle osallisuus- ja vuorovaikutusmalli – sekin tärkeää. Yritysmuotoisen kaupungin luomisessa päästiin hyvään vauhtiin. Keskustan valtuustoryhmä haluaa kuitenkin muistuttaa, että merkittävä osa Helsingin yrittäjistä on mikro- ja pienyrittäjiä, ja esimerkiksi maahanmuuttajille tämä yrittämisen muoto on tärkeää. Sille toivomme parempaa esiin nostoa.

Menneisyys on siis vakaa, ja tulevaisuuteen kannattaa katsoa sote- ja maakuntauudistuksesta huolimatta positiivisesti. Keskustan valtuustoryhmä iloitsee erityisesti siitä, että arvioinnin pääkysymyksenä ollut kaupungin henkilöstön työhyvinvointi on parantunut. Strategiaohjelmassahan asetettiin tavoitteeksi, että henkilöstön sairauspoissaolojen ja kokoikäisten työkyvyttömyyseläkkeiden määrä vähenee, ja että työ-

20.6.2018

hyvinvointi- ja työturvallisuusriskit osataan ennakoida ja myös asianmukaisesti hallita. Silti toivomme, että erityistä huomiota kiinnitetään juuri nyt sosiaali- ja terveysalalla työskentelevien jaksamiseen, vaikka kaupungin HR-järjestelmän kehitystyö on viivästynyt. Viestit kentältä ovat huolestuttavia.

On harmittavaa, että vuodesta toiseen Helsingin kaupungin hallinnossa on eräitä ikuisuuskysymyksiä. Eräs niistä liittyy kaupungin omistamien tilojen käyttöön. Voimme lämpimästi yhtyä tarkastuslautakunnan toiveisiin siitä, että kaupungin tulee vihdoinkin asettaa selkeät, velvoittavat tavoitteet toimitilojen käytön tehostamiselle – tämä koskee tulevaa kiinteistöstrategiaa – ja parantaa tilankäytön seurantaa. Tilamääristä ja tilatyypeistä on saatavilla vertailukelpoinen tieto, jotta myös toimistotilojen tehokkuutta voidaan seurata.

Meille tärkeää on lasten ja nuorten hyvinvointi. Yksi arvioinnin pääkysymyksistä liittyy siihen, miten kaupungin opetustoimi, nuorisotoimi, liikuntatoimi ja kulttuuritoimi ovat onnistuneet toteuttamaan edelliseen strategiaohjelmaan kirjattua tavoitetta siitä, että kaikilla nuorilla on mahdollisuus harrastukseen. Hyvillä liikunta- ja kulttuuriharrastuksilla on, kuten kaikki tiedämme, monta tavoitetta. Ne kasvattavat yhteisöllisyyteen ja vastuullisuuteen. Kannatamme vahvasti kaupungin tavoitetta lisätä peruskoulujen tilojen iltapäivä- ja iltakäyttöä lasten ja nuorten harrastustoimintaan. Kannatamme tässä lämpimästi myös osallisuustavoitteita, jotta voimme lisätä lasten ja nuorten kuulemista ja siis huom. kuuntelemista – ei ole sama asia – harrastustoiveista ja muista arkeen liittyvistä asioista.

Nuorisoon, myös maahanmuuttajataustaisiin, liittyy myös kysymys oppisopimuskoulutuksen määrän lisäämisestä. Valitettavasti oppisopimuskoulutuksen määrä ei ole kasvanut tavoitellusti. Toivomme todella, että kaupunki jatkaa työtään valitsemillaan keinoilla eli panostamalla edelleen opiskelijoiden tukeen ja opinto-ohjaajien osaamiseen, vahvistamalla vertaistukea ja alan verkostoja. Toivomme, että maahanmuuttajataustaisten oppisopimusten parantamiseen keskittyvä Stadin osaamiskeskus voi jatkaa, samoin Mahtava-hanke, jonka avulla esimerkiksi turvapaikan saaneita on autettu kohti oppisopimusta ja parannettu työpaikkaohjausta.

Valtuustoryhmämme jakaa huolen asunnotilanteen kehittymisestä. Kaupungintalosta käsin on laadittu asunnottomuusohjelmia, mutta todellisuus tuntuu laukkaavan omaa vauhtiaan. Toteamme ilolla, että pitkäaikaisasunnottomuutta on saatu vähennettyä, mutta kannamme huolta siitä, että asunnottomuus kokonaisuutena on kasvanut ja muuttanut muotoaan. Esimerkiksi Helsingille tunnusomaista on piiloasunnott-

20.6.2018

tomuus. Asumisneuvonnan asiakasmäärät ovat olleet kasvussa, koska väkimäärä kasvaa. Vaikka asumiseen liittyvä kaavoitustilanne on ollut viime vuosina hyvällä tasolla, ei valmistuneiden asuntojen kohdalta ole päästy aina tavoitteisiin. Kannatamme, että pikimmiten ryhdytään valmistelemaan kaupungin eri toimialojen yhteistyönä strategiaohjelman mukaista suunnitelmaa asunnottomuuden vähentämiseksi.

Näillä sanoilla haluamme yhtyä edellisiin puhujiin eli kannatamme kaupungin tilinpäätöksen hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Joskus kun ihminen on hulvattomalla tuulella, saatetaan sanoa, että sellaisella ihmisellä velatkin muuttuvat saataviksi. On kuitenkin yllättävä todeta, että kaupunginhallituksen kokouksessa asuntotuotantorahaston alijäämälle oli käynyt vastaavalla tavalla. Edellisen vuoden tapaan vuosi 2017 oli Helsingin taloudelle myönteinen vuosi. Niinpä vuosikate oli talousarviota parempi, jopa hieman viimevuotista enemmän. Kuten pormestari totesi, tilanne ei kuitenkaan ole säilymässä yhtä hyvänä. Kaupungin kokonaismenot alittivat talousarvion. Tästä emme kuitenkaan voi olla erityisen tyytyväisiä, sillä länsimetron viivästyminen oli tätä aiheuttamassa. Länsimetron liikenteen aloituksen viivästyminen oli pääkaupunkiseudun liikenteelle suuri häpeäpilkku. Tämänkaltaisen ei saa toistua.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä on tyytyväinen kaupungin lainakannan alenemisesta. Mitä vähemmän meillä on velkaa, sitä paremmin selviämme vaikeina aikoina. Siksi taloudellisen tilanteen parantumisen tulee näkyä myös lainakannan alenemisena. Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän mukaan osa lisääntyneistä voimavaroista on suunnattava lainakannan vähentämiseen, osa palvelujen parantamiseen ja osa verojen tai maksujen laskemiseen. Noudattamalla tätä periaatetta emme ota tarpeettomia riskejä ja kaikki saavat osansa talouden parantuessa.

On hyvin positiivista, että pitkäaikaisasunnottomuus on vähentynyt, vaikka valitettavasti kokonaisasunnottomuus onkin lisääntynyt. Pitkäaikaisasunnottomuus voi johtaa pysyvään syrjäytymiseen, ja siksi sen vähentäminen on hyvin tärkeää. Kristillisdemokraatit pitää erinomaisena sitä, että saattohoidon osaaminen on hyvällä tasolla Helsingin Suur-

20.6.2018

suon sairaalassa ja kotisairaalassa. Tuemme myös täysin kehitystyötä kotihoidossa, palvelutaloissa, palveluasumisessa ja laitoksissa hoitajien ja lääkäreiden saattohoidon asiantuntemuksen kehittämiseksi sekä yhteistyön edelleen parantamiseksi.

Henkilöstön työhyvinvointi heijastuu siihen, miten henkilöstö hoitaa tehtävänsä ja miten asiakkaita kohdellaan. Siksi on ilo, että kaupungin henkilöstön työhyvinvointi pääosin parani strategiakaudella. Erytystä huomiota haluamme kiinnittää arviointikertomuksen toteamukseen siitä, että suuria investointeja voitaisiin hallita paremmin, mikäli hankkeiden suunnitteluun panostettaisiin riittävästi. Suunnittelu, toteutus ja ylläpito vaikuttavat kaikki ratkaisevasti siihen, ovatko rakennuksemme hyvässä kunnossa, kestävätkö ne ja onko niitä hyvä käyttää.

Kaupungin taloudellisen tilanteen parantuminen antaa meille mahdollisuuksia laittaa kuntoon sellaisia asioita, jotka ovat odottaneet turhan pitkään. Korjausvelasta ja sisäilmaongelmista on pitkään ja paljon puhuttu. Viime valtuustokaudella KD:n valtuustoryhmä esitti lisää rahoitusta korjausrakentamiseen. Silloin se ei tuottanut tulosta, mutta nyt vaikuttaa vihdoinkin olevan merkittävä konsensus asiasta valtuustoryhmien välillä. KD:n valtuustoryhmä pitää tärkeänä, että asia hoidetaan nyt kuntoon.

Hyvä taloustilanne antaa mahdollisuuden vastata nopeasti esiin tuleviin uusiin haasteisiin. Varhaiskasvattajien palkkataso on ollut liian matala turvaamaan riittävän ammattitaitoisen työntekijäkunnan. KD:n valtuustoryhmä ei ole kaupunginhallitusryhmä. Siksi emme ole mukana kaupunginhallitusryhmien neuvotellessa ensi vuoden budjetissa. Siksi ilmaisemme kantamme tässä. Pidämme tärkeänä, että myös Helsinki korottaa lastentarhanopettajien palkkoja. Vantaan päätös tekee tästä akuutin.

KD:n valtuustoryhmä kannattaa tilinpäätöksen hyväksymistä.

Valtuutettu Terho

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin kaupungin tilinpäätökseen oli ilo perehtyä tällä kertaa. Harvoin kaupungin talous kohenee, verotulot kasvavat ja työllisyys lisääntyy niin paljon kuin viime vuonna. Tässä epäilemättä näkyy osaltaan myös tällä hallituskaudella syntynyt Suomen yleinen talouskasvu ja työllisyysbuumi. Yrittäjyyden ja työnteon helpottaminen on menestyksen avain niin valtakunnallisesti kuin kaupungeissakin. Tilinpäätöksestä

20.6.2018

käy ilmi, että yhteisöveron tuotto on kasvanut vuodesta 2016 huimat 33 %. Yritykset tulevat siis Helsinkiin ja menestyvät Helsingissä. Meidän on varmistettava, että yrityspalvelut ja vapaiden tilojen riittävä tarjonta vastaavat kysyntää. Emme halua itse tietenkään olla oman kasvumme esteenä. Esimerkiksi kaavoituksen hitaat lupaprosessit oli mainittu suoraan, kun yrityksiltä kysyttiin toimintansa esteitä. Yritysten kasvuinto huomioiden pidämme harmillisena sitä, ettei Helsingin asuntotuotannossa päästy viime vuonna tavoitelukemiin asti. Asuntojen kysyntä kasvaa jatkuvasti työpaikkojen lisääntyessä pääkaupunkiseudulla. Rakentamista tarvitaan lisää, ja tonttimaan kallistuessa ja käydessä vähiin tulee rakentaa nimenomaan ylöspäin.

Siniset iloitsee siitä, että Helsinki päätti alentaa tälle vuodelle kunnallisveroa 0,5 %:lla. Se tuntuu tavallisen helsinkiläisen lompakossa ja lisää kaupunkimme vetovoimaa. Meidän mielestämme alentamisen varaa olisi edelleen, ja myös tämä tilinpäätös tukee ajatusta. Pidämme positiivisena myös sitä, että kaupunki lyhensi viime vuonna lainojaan 150 miljoonalla eurolla. Kasvukaudella kuuluukin varmistaa, että talous on kestäväällä pohjalla, emmekä käy tulevien helsinkiläisten taskuilla. Menopuolella puolestaan on tärkeää priorisoida rahankäyttöä. Ennen kaikkea perusasiat ja toimivat arjen edellytykset on turvattava. Peruspalvelujen on löydettävä helposti ja läheltä. Turvallisuus on taattava. Kaikista tärkeimmille asioille on annettava niiden vaatimat resurssit ja karsittava muualta. Esimerkiksi asunnottomuuden ja syrjäytymisen vähentämiseen täytyy löytyä riittävästi tukea.

Tilinpäätöksestä kävi ilmi, että alle 25-vuotiaiden nuorten työttömyys on vähentynyt jopa 20 %:lla edellisvuodesta. Se on erinomainen suunta jatkaa. Siniset pitää Helsingin talouskasvua myönteisenä merkinä koko maan talouskasvusta ja toivoo, että kasvukauden hyöty käytetään helsinkiläisten peruspalvelujen parantamiseen, veroprosentin alentamiseen, asuntotuotantoon ja yritysten toimintaedellytysten lisäämiseen.

Sininen valtuustoryhmä puoltaa vuoden 2017 tilinpäätöksen hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Aro

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tilinpäätöksen ja arviointikertomuksen viesti on positiivinen. Kaupungin talous on vahvalla pohjalla, pitkäaikaisen velan määrä on laskussa ja

20.6.2018

menokasvu on ollut maltillista. Talous on hyvällä pohjalla, ja tämäkin valtuusto pääsee iloitsemaan siitä jo toista vuotta peräkkäin. Kaupunki on siis hoitanut talouttaan varovaisesti ja maltillisella menokurilla, ja tarkastuslautakunta kehottaa kaupunkia jatkamaan tällä tiellä. Menojen ei ole annettu kasvaa, vaikka se on tarkoittanut paikoin kipeitäkin leikkauksia kaupunkilaisten hyvinvointiin. Siksi onkin aika kysyä, kuinka pitkään jatkamme kulukuria, ja olisiko nyt aika tehdä toisenlaisia investointeja. Sellaisia tietoisia päätöksiä, joilla korjataan esimerkiksi vaikeaksi kehittyneitä ongelmia lastensuojelussa, ikääntyneiden kotihoidossa ja kohtuuhintaisessa asumisessa. Puhumme tarkoituksella investoinneista, sillä hyvinvoinnin edistäminen on aina sijoitus tulevaan. Joitakin ongelmia on virhe päästä kehittymään vaiheeseen, jossa niiden korjaaminen on niin kallista, että rahaa ei enää muuhun riitäkään. Tällainen on kohta tilanne esimerkiksi lastensuojelussa, jossa kaikista kalleimman korjaavan hoidon eli sijaishuollon määrä kasvaa vuosi vuodelta. Syy siihen on selvä. Tarvittavia investointeja ei ole moneen vuoteen tehty riittävästi siellä, missä niillä olisi vaikutusta eli varhaisessa tuessa, nuorten mielenterveystyössä ja ylisukupolvisten ongelmien kanssa painivien perheiden parissa.

Sote- ja maakuntauudistuksen siirtyessä olemme nyt tilanteessa, jossa tiedämme Helsingin vastaavan omista sosiaali- ja terveystalouksistaan todennäköisesti koko valtuustokauden ajan. Sen on siksi uskallettava tehdä päätöksiä tarvittavista investoinneista hyvinvointiin nyt, kun taloustilanne sallii myös viisaat, kauaksi kantavat päätökset. Feministinen puolue katsoo, että sote-toimiala tulisi vapauttaa sille talousraamissa jälleen kerran asetetusta kategorisesta tuottavuustavoitteesta vuoden 2019 talousarviossa. Sen sijaan meidän tulisi tehdä suunnitelmallisia ja tuntuvia investointeja juuri tälle toimialalle sen vakavimpien ongelmien korjaamiseksi erityisesti lastensuojelussa ja kotihoidossa. Meidän on ratkottava eriarvoisuutta 10 vuoden, ei vuoden tähtämellä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Feministinen puolue haluaa nostaa arviointikertomuksesta esiin muutamia tarkastuslautakunnan antamia suosituksia. Ensinnäkin tarkastuslautakunta kehottaa vahvistamaan eettisten periaatteiden osaamista kaupungin hankinnoissa väärinkäytösten välttämiseksi. Hankintoihin liittyy kuitenkin aina myös muita eettisiä kysymyksiä. Yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja aidon osallisuuden kysymykset liittyvät hankintoihin olennaisella tavalla, erityisesti silloin kun tehdään hankintoja kaupunkilaisten palveluista. Havaintomme on, että emme aina osaa käyttää hankintalakiä kilpailutuksissa tässä mielessä kaupunkilaisten eduksi, vaikka laki antaa meille kyllä siihen mahdollisuuden. Erityisesti sosiaali- ja ter-

20.6.2018

veyspalveluiden hankinnoissa meidän on mahdollista soveltaa kilpailusäännöksiä entistä paremmin kaupunkilaisten hyväksi.

Toiseksi tarkastuslautakunta kehottaa kaupunkia laatimaan suunnitelman asunnottomuuden vähentämiseksi ja kiinnittämään huomiota erityisesti nuorten ja maahanmuuttajien asunnottomuuteen. Pidämme tätä suositusta tärkeänä. Kaupunki on tehnyt hyvää työtä asunnottomuuden ehkäisemisessä, mutta nuorten, maahanmuuttajien ja myös paperittomien asunnottomuuden kasvaessa se on osittain uusien ongelmien edessä. Siksi on tärkeää, että asunnottomuutta torjuva suunnitelma laaditaan mahdollisimman hyvin eri ihmisryhmien tilanteet ja tarpeet huomioiden.

Kolmanneksi tarkastuslautakunta kehottaa kaupunkia ryhtymään erityistoimiin kaupungin palkkakilpailukyvyyn parantamiseksi rakentamisen tehtävissä. Tällainen rajaus on erikoinen. Palkkoja tulee tarkastella kokonaisuutena, kuten kaupunginhallituskin tuo lausunnossaan esille. Palkankorotustarpeiden arvioinnissa tulisi vaikuttaa myös ennen kaikkea palkkaepätasa-arvo, joka näkyy tällä hetkellä kaupungissa vakavana rekrytointivajeena erityisesti monilla naisvaltaisilla aloilla. On välttämätöntä, että kaupunki korjaa ensisijaisesti palkkakuopassa olevien alojen palkkoja. Tämä ei koske ainoastaan julkisudessa näkyvästi esillä olleita lastentarhanopettajia, vaan myös monia muita aloja. Tärkeimpänä näistä nostaisin esille sosiaalityön ja erityisesti lastensuojelun rekrytointivajeen. Osaavien käsien puute näkyy jo aiemmin mainitsemassani lastensuojelun vakavassa resurssipulassa. Se ei ole kaupungille kunniaksi. Jokaisen sijoituspäätöksen takana on nuori, jonka elämästä liian monta vuotta on kulunut vailla riittävää tukea.

Arvoisat valtuutetut.

Helsingin taloustilanne on hyvä. Meillä on kuitenkin vielä työtä tehtävänä sen puolesta, että hyvinvointi kuuluisi Helsingissä aidosti kaikille sen asukkaille. Feministisessä puolueessa toivomme, että meiltä löytyy yhdessä tahtoa ratkaista näitä haasteita syksyn budjettineuvotteluissa. Näillä saatesanoilla feministinen puolue puoltaa tilinpäätöksen hyväksymistä.

Valtuutettu Pennanen

Kiitos paljon, puheenjohtaja. Hyvät kollegat

Me olemme olleet nyt täällä tällä kokoonpanolla vähän yli vuoden yhdessä duunissa, ja haluaisin sanoa, että se on ollut mielestäni ihan lois-

20.6.2018

tava kokemus. Kiitos teille siitä. Tässä on tullut vuoden aikana pari juttua mieleen, miten yleisellä tasolla kaupungin toimintaa voitaisiin kehittää. Yksi on se, että strategiamme, joka on yhdessä tehty hieno strategia, se usein jää vähän sanahelinäksi sitten käytännön tasolla. Eli meillä on hyvin lahjakas ja osaava, kokenut henkilöstö täällä, mutta myös on samalla suuri ja mahtava virkakoneisto, ja se kääntyy sitten vähän hitaasti. Ja käytännön päätöksenteossa tosiaan strategia voi sitten jäädä vähän toteuttamatta, vaikka se ei maksaisi paljon. Olen yrittänyt tätä korjata sitten tällaisilla kustannustehokkailla käytännön ehdotuksilla. Esimerkiksi sanotaan, että Helsinki on avoimuuden kansainvälinen edelläkävijä. No, laitetaan satasen webbikamera sitten kaupunginhallituksen ja lautakuntien kokouksiin. Helppoa. Voidaan toteuttaa strategiaa.

Tässä äskettäin huomasin tämän saman ongelman, kun Siivouspäivä-tapahtuman rahoitusta käsiteltiin tuolla kulttuurijaostossa. Tämä Siivouspäivä on nähdäkseni malliesimerkki strategian mukaisesta yhteisöllisestä, laajasti kaupungin eri alueilla ihmisiä osallistavasta tapahtumasta. Nimenomaan sellaista, mitä tähän kaupunkiin halutaan strategiassa lisää. Mutta täällä kulttuurijaostossa sitä ei pidetty päätösesityksessä lainkaan kulttuurina, eikä rahoitusta oltu antamassa lainkaan, vaikka tämä on vahvasti kaupungin markkinoinnissa käytössä tämä tapahtuma, eli Helsinki markkinoi Siivouspäivällä itseään, houkuttelee tänne turisteja. Markkinointiosasto ymmärtää, että se on hyvin arvokas. Tämä tapahtuman lopettamisen uhka, mikä Siivouspäivälle on ihan todellinen juttu. Ravintolapäivä on ehkä vielä tunnetumpi vastaava osallistava, yhteisöllinen tapahtuma, ja sehän nyt on tänä vuonna lopetettu sen järjestäminen kokonaan. Toimii ihan itse omalla painollaan ilman mitään organisaatiota, ja sen sitten huomaa. Eli jouduin puhumaan siellä kulttuurijaostossa hyvin paljon strategiastamme, ennen kuin vaatimaton vastaesitys 5 000 euron tuesta saatiin sille Siivouspäivälle hyväksyttyä. Samaan aikaanhan kaupunki rahoittaa hienoja muita tapahtumia sadoilla tuhansilla per tapahtuma, jotka ovat selvästi vähemmän yhteisöllisiä ja osallistavia, vaikka ovat muuten hienoa. Olen laittanut tuonne järjestelmään valtuustoaloitteen Ravintola- ja Siivouspäivien, Iilalliseen taivaan alla ja Kallio ja Punavuori, Herttoniemi Block Partyjen rahoituksen selvittämisestä, jotta nämä tapahtumat pystyisivät jatkamaan ja houkuttelemaan tänne turisteja ja osallistamaan kaupunkilaisia ihan käytännössä strategiamme mukaisesti. Kiitos, jos voitte kannattaa sitä aloitetta.

Sitten toinen ison tason ongelma, yleisen tason ongelma, mikä meillä on, on, että asioita tehdään liian kalliisti ja moneen kertaan. On tällaista siiloutumista, kuten vähän kaikissa isoissa organisaatioissa. Esimerkiksi erilaisia appseja tehdään helposti uusia ja unohdetaan ne vanhat.

20.6.2018

Olisi järkevämpää käyttää ne resurssit usein ihmisten tarjoamiin palveluihin kaupunkilaisille. Esimerkiksi sote-lautakunnassa ryhmämme edustaja sai siirrettyä 400 000 euroa yhden uuden appsin kehittämiseksi jalkautuvaan nuorisotyöhön, joka, luulen, auttaa niitä nuoria enemmän. Niille niitä appseja on aika paljon jo. Näitten appsin suhteen on hyvä muistaa, että meillä on jo Helsinki-aplikaatio karttapohjalla, johon voi lisätä avointa dataa eri lähteistä eli kaupungin tietolähteestä. On huomattavasti helpompaa saada ihmiset käyttämään sitä yhtä appsia ja huomaamaan, että siellä samalla kartalla on uutta tietoa, kuin että lataa uuden appsin joka tarkoitukseen. Esimerkiksi nämä Ravintolapäivän ravintolat ja Varaamo-palvelun vajaakäytetyt tilat kannattaisi laittaa sinne Helsinki-appsin kartalle. Mikä olisi kustannustehokkaampi tapa toteuttaa strategiaamme kuin tyhjänä olevan tilan avaaminen vapaaehtoisvoimin tuotetulle arvokkaalle kulttuurille ja vieläpä käyttämällä olemassa olevaa palvelua, sitä Helsinki-appsia?

Näissä digitalisaatio- ja muissa hankinnoissa on syytä aina ensin tehdä yksinkertaisin, oleellisen toiminnon sisältävä toteutus, eikä mahdollisimman kompleksista juttua niin kuin nyt ja käyttää mahdollisimman paljon olemassa olevia komponentteja. Tähän tarvitaan kilpailutusprosessin järjeistämistä, ja nyt tämän uuden digitalisaatiojohtajan kannalta on ehkä tärkeä juttu se, että erilaisia siiloutuneita hankkeita koottaisiin yhteen.

Viime vuoden tilinpäätöksestä yleisesti. Kuten on sanottu, kiinnittää huomiota, että tuottaviin investointeihin on laitettu 620 miljoonaa, pitkiä lainoja on maksettu 165 miljoonaa, ja silti jäi positiivinen kassavirta, 196 miljoonaa. Kannatin vuosi sitten verojen laskua, ja se on hienoa, että se toteutettiin tälle vuodelle, mutta jos katsoo sitä 2017 tilannetta, niin me olisimme itse asiassa voineet laskea kunnallisveroa 1,5 prosenttiyksikköä 17 %:iin, ja silti olisi mennyt taloudellisesti hyvin. Jälkiviisas tietysti helppo olla. Mutta nyt meillä on kassassa 1,3 miljardia muun muassa sote-epävarmuuden varalle, ja näillä näkymin lainojen takaisinmaksua on syytä kiihdyttää. Verojen lisäalennus ensi vuodeksi vaikuttaa erittäin hyvältä suunnitelmalta, mutta niitä veroja ei pidä alentaa, ellei meidän ryhmämme mielestä samalla puututa sote-palveluiden lapsiin ja nuoriin liittyviin ongelmakohtiin. Esimerkiksi lastensuojelussa tarvitaan lisäresursseja.

Piraattien ryhmä kannattaa päätösehdotusta tilinpäätöksestä.

Kiitos.

20.6.2018

Pormestari Vapaavuori

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan kiittää valtuustoryhmiä laajoista ja monipuolisista ja rakentavista ryhmäpuheenvuoroista. Haluan kiittää sekä kiitoksista mutta myös risuista. Kaupungin talous on hyvässä kunnossa, se on rehellistä myöntää, ja se varmaan kiitoksen ansaitsee ennen kaikkea aiemmille sukupolville. Mutta on totta kai yhtä selvää, että ei tämä kaupunki eikä maailma ole valmis ja paljon on vielä parantamisen varaa monesta tulokulmasta. Hyvä on kuitenkin nähdä iso kuva. Otetaan melkein mikä tahansa kansainvälinen ranking tai vertailu tällä hetkellä, Helsinki on niitten kärjessä. Olemme vapaimpia, vakaimpia, tasa-arvoisimpia, hyvinvoivimpia kaupunkeja koko maailmassa. Siihen on totta kai monta selittävää tekijää, mutta kyllä yksi on se, että meillä on vahva ja vakaa talous ollut jo pitkään, joka antaa pohjan näille monille muille hyvälle asioille.

Se, että kaupungin talous on nyt niin hyvässä kunnossa, on minun mielestäni seurausta 3 keskeisestä kysymyksestä. Ensimmäinen on tietenkin yleiset suhdanteet niin kotimaassa mutta ehkä vielä tärkeämpää Euroopassa ja maailmalaajuisesti. Totta kai ne heijastuvat koko julkiseen talouteen, ne heijastuvat kaikkialle ja niin myös täällä meillä Helsingissä. Toinen on pitkäjänteinen, maltillinen menokuripolitiikka, jota täällä on harrastettu vuosikausia. On ihan selvää, että se pitkän päälle tuottaa, ja jos täällä olisi holtittomammin eletty aiemmilla valtuustokausilla, tilanne olisi nyt tällä hetkellä jotain aivan muuta. Ja kolmas, johon ainakin taisi olla valtuutettu Terho viittasi, kyllä tässä kaupungissa on myös viime vuosina tehty hyvää elinkeinopolitiikkaa. Se, että meidän yhteisöverotuottomme ovat kasvaneet niin paljon kuin ne ovat kasvaneet, on totta kai seurausta siitä, että tällä sektorilla on onnistuttu.

Viime vuoden osalta pitää vielä todeta, että siellä oli kirjanpidollisia käytäntömuutoksia, missä ennen kaikkea maanmyyntitulot tulivat tällä kertaa sinne vuosikatteeseen, jossa ne aikaisemmin eivät olleet, ja se heilauttaa sitä lukua vuositasolla kertaluontoisesti paljon.

Kun katsotaan tulevaisuuteen, isot kysymykset ovat toisaalta sote- ja maakuntauudistus, joka olisi paikallishallinnon merkittävin myllerrys tässä maassa koskaan. Täällä taisi olla tarkastuslautakunnan puheenjohtaja, joka viittasi siihen, että yleisesti ajatellaan, että jos vuosikate kattaa poistot, niin se on hyvä, terveen talouden merkki. Näin yleisellä tasolla onkin, mutta on aivan eri asia, että on kaupunkeja ja kuntia, jotka kasvavat ja kaupunkeja ja kuntia, jotka eivät kasva. Ennen kaikkea tämä sote-uudistus, jos se toteutuu, asettaa tämän vielä ihan eri valoon

20.6.2018

kuin tähän saakka. Se on nimenomaan kasvavien kaupunkien ja kuntien tulokulmasta, joita muuten Suomessa ei ole hirveän montaa, niin sote-uudistuksen heijastusvaikutukset rahoitukseen ovat poikkeuksellisen hankalia.

Toinen on se, että kaupunki kasvaa. Todennäköisesti, menee hyvin tai huonosti taloudessa, kaupunki kasvaa. Nämä ovat valtavia määriä, 8 000 ihmistä vuodessa. Me tarvitsemme kouluja, päiväkoteja, teitä, pika-ratikoita, puistoja, kaikkea mahdollista, ja niitä pitää rakentaa tästä eteenpäin. Olivat suhdanteet paremmat tai huonommat, niin tähän kasvuun pitää varautua. Kysymys ei ole pelkästään investoinneista, vaan totta kai niiden mukana tulee sitten myös käyttötalouteen jatkuvasti lisää paineita, ja siihen yksinkertaisesti pitää varautua.

Kolmas kysymys on se, että suhdanteet tulevat ja menevät. Ihan varmasti tulee myös huonompia suhdanteita, ja se on sitten kuitenkin se, joka kaupungin talouteen eniten vaikuttaa. Sitten on vielä sellaisia tekijöitä, joita kukaan meistä ei ehkä osaa ennakoida. Täällä on useampia-kin valtuutettuja, jotka ovat olleet valtuustossa 10, 20, 30 vuotta, ja me muistamme ne ajat, kuinka Helen tuotti meille pari veroäyripenniä tai veroäyriprosenttia ja joka vuosi ylijäämää. Ei tuota enää. Ja varmaan voi olla tulevaisuudessakin jotain tämäntyyppisiä uudistuksia tai siis yllätyksiä, joihin emme osaa varautua.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupungin vakaan, pitkäjänteisen, määrätietoisen taloudenhoidon kulmakivi on ollut toisaalta se, että hyviä aikoina ei riehaannuta. Mutta vastineeksi ollaan saatu se, että huonoina aikoina ei myöskään ole tarvinnut lähteä sille leikkauslinjalle, jolle iso osa muuta suomalaista kuntataloutta on aina joutunut lähtemään. Sen takia olisi erinomaisen onnellista, että jatketaan tällä samalla vakaalla ja vastuullisella linjalla maailmassa, joka on epävarmempi kuin koskaan ennen ja maassa, jossa hallitus sitä epävarmuutta vielä luo enemmän kuin koskaan ennen.

Apulaispormestari Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Näin tilinpäätöskokouksen yhteydessä on hyvä tehdä vähän toiminnallista tilinpäätöstä myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ensimmäisestä vuodesta. Opetusvirasto ja varhaiskasvatusvirasto yhdistyivät 1.6.2017, jolloin koko oppimisen jatkumo tuli saman katon alle. Var-

20.6.2018

haiskasvatus on nyt toiminnallisesti lähempänä kouluja, ja se on sekä pedagogisesti että nivelvaiheiden kannalta tärkeää ja myös osa toimivampaa kaupunkia.

Kaupunkistrategiassa toimialaan on kohdistettu paljon kunnianhimoisia tavoitteita. Mielestäni onkin oikein, että maamme pääkaupungissa kunnianhimon taso on hyvin korkealla, mitä tulee varhaiskasvatukseen, koulutukseen ja ylipäänsä elinikäiseen oppimiseen. Useinhan nimenomaan me olemme niitä, jotka näytämme myös esimerkkiä valtakunnallisesti. Strategiassa meille asetettiin muun muassa tavoite kaksinkertaistaa englanninkielinen opetus ja lisätä muitakin kieliosaamista, ja me olemme lähteneet tätä toteuttamaan erittäinkin vauhdikkaasti. Valtakunnallisista edelläkävijöistä nimenomaan ensimmäinen hieno esimerkki on ensimmäisen vieraan tai toisen kotimaisen kielen varhaistaminen alkamaan ensimmäiseltä luokalta, ja sehän tapahtuu jo syksyllä. Samalla haaveilen, että voimme ottaa myös seuraavan askeleen siinä, että A2-kieli voitaisiin aikaistaa nykyisestä. Se on kuitenkin budjettikysymys. Olemme kaksinkertaistaneet englanninkielistä opetusta tavoitteen mukaisesti siinä mielessä, että esimerkiksi kaksikielistä opetusta on lisätty 10 paikasta tai koulusta 21 kouluun. Meillä on lisätty IB-paikkoja 20:llä ja niin edelleen.

Toinen toimialan valtavista strategian mukaisista ponnistuksista on 5-vuotiaiden maksuton varhaiskasvatus, joka myös alkaa jo syksyllä. Varhaiskasvatuksen piiriin pääseminen on tasa-arvoasia niin lapsen kuin vanhempienkin kannalta. Samaan aikaan meillä on iso työ siinä, että kasvavaan päiväkotipaikkojen kysyntään saadaan riittävästi paikkoja. Vuoden aikana on lisäksi toteutettu muun muassa Stadin ammatitopiston organisaatiouudistus ammatillisen koulutuksen reformia varten, vakiinnutettu koululaisten iltapäivätoiminta, laadittu maahanmuuttajien koulutussuunnitelma, kasvatus- ja koulutussuunnitelma, aloitettu nuorten syrjäytymistä ehkäisevä työ yhdessä muiden toimialojen kanssa uusien keinoin, edetty opetuksen digitalisoinnissa, kehitetty kouluruokaakin, parannettu peruskoulusta jatko-opintoihin siirtymistä.

Helsinki kasvaa ja kansainvälistyy, ja ihan jo pelkästään väestönkasvu merkitsee sitä, että ilman, että lisäämme mitään uutta, meillä menee enemmän rahaa kasvatukseen ja koulutukseen. Kansainvälisty? myös oma haasteemme, jotta voimme sloganin ”maailman vaikuttavin paikka oppia” mukaisesti tarjota hyvän koulutuksen ja elämän eväät myös niille, jotka maahamme muuttavat.

Seuraavana lukuvuonna tulemme erityisesti keskittymään päiväkotipaikkojen ja henkilöstön riittävyyteen sekä koulutilojen turvallisuuteen ja terveyteen, joka ehkä minunkin työajastani vie suurimman osan.

20.6.2018

Haasteiden ratkomisen lisäksi katse oppimisen tulevaisuudessa on asetettava pitkälle. Haluan, että koulumme ovat edistyneimpiä niin uusien menetelmien käyttöönotossa kuin uusien innovaatioiden luojina. Mediassa ja täällä valtuustosalissakin usein tulee esiin enemmän niitä kielteisiä puolia varhaiskasvatuksesta ja koulutuksesta. Kun kierrän kouluilla, huomaan, että meillä on tärkeimmät asiat hyvin. Meillä on loistava henkilöstö niin päiväkodeissa, kouluissa, leikkipuistoissa kuin vapaassa sivistystyössä, ja se kantaa meitä pitkälle.

Kiitoksia.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingin talous on vahvalla pohjalla, kuten moneen kertaan sanottu, ja täällä meillä on hyvä asua, sillä bruttoveroasteemme on tällä hetkellä vain 25,7 %, joka muun muassa Turussa on 12 % korkeampi kuin meillä. Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota moniin tärkeisiin seikkoihin, mutta monta on jäänyt huomiotta. Muun muassa kasvavat turistivirrat, jotka eivät ole meidän huomiomme kohteena, vaan heitä pyörii kaupungissa miljoonia vuodessa. Pelkkiä risteilyturisteja on puoli miljoonaa. Kaupungin oppaat ja kauppiaat kirjoittavat ja soittelevat WC- ja palveluiden puutteesta. Vaikka Laura Kolbe teki hiljan ponnin tästä aiheesta, otan sen uudelleen esille, sillä tilanne on todella akuutti. Esitän ponnin:

Valtuusto esittää, että kaupunkiympäristötoimiala yhdessä kaupungin yritysalamän kanssa valmistautuu paremmin vastaanottamaan kasvavat turistivirrat.

Ja vielä yksi virke sote-toimialasta, joka on jäänyt aivan paitsioon. Sote-toimialasta kirjoitetaan ainoastaan lihavuudesta ja kuolemasta.

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kannatan Sirpa Asko-Seljavaaran tekemää pontta.

Komentoin arviointikertomusta, ja nostan ensimmäiseksi esille kaupungin henkilöstöä koskevan kohdan. Henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen edellisellä strategiakaudella on myönteinen tulos, joskin

20.6.2018

henkilöstön psyykkiseen hyvinvointiin on jatkossa syytä kiinnittää huomiota samoin kuin osatyökykyisten tukemiseen ja heidän osaamisensa hyödyntämiseen kaupungin palveluissa. Henkilöstön hyvinvointi näkyy helposti kaupunkilaisten palvelujen laadussa, joten siksi henkilöstön kaikenpuoliseen hyvinvointiin sekä työssä jaksamiseen on ensiarvoisen tärkeää panostaa, samoin kuin nyt ajankohtaiseen asiaan eli riittävään henkilöstön saantiin.

Sosiaali- ja terveystointa eli sote-toimialaa kehoitetaan laatimaan yhdessä kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristö-toimialan kanssa yhteisen suunnitelman asunnottomuuden vähentämiseksi. Tämän toimenpiteen toteutuksessa sote ydintehtävänsä mukaan tunnistaa asunnottomat henkilöt, neuvoo ja ohjaa ja tuottaa tarvittaessa asuntoon tukitoimia, kun taas kaupunkiympäristö-toimialan tehtävä on asuntojen järjestäminen. Tähän työnjakoon liittyen, vaikkakin koskee muita ryhmiä kuin asunnottomia, nostan esille välivuokrauksen, josta piti jo joitakin vuosia sitten päästä irti. Edelleen kaupunkiympäristö-toimiala välivuokraa asuntoja sosiaali- ja terveystoimialalle, joka taas vuokraa asunnot asiakkaille. Eli tätä tilannetta voisi jatkossa selvittää ja tätä työnjakoa siten kehittää edelleen.

Siihen olen tyytyväinen, että hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen eli tämä HYTE oli otettu esille arviointikertomuksessa. Erityisesti olen tyytyväinen myös siihen, että Helsinki on tehnyt päätöksen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen yhteistyörakenteiden muodostamisesta. Hyvinvointia ja terveyttä edistävästä hankkeista on arviointikertomukseen nostettu väestön lihavuuden ehkäisy -hoito-ohjelma, Sutjakka stadi, johon Asko-Seljavaara täällä jo viittasi. Tämän kansanterveydellisestikin tärkeän hankkeen toimenpiteitä sote-toimialalla tullaan vielä monipuolistamaan. Ohjelman kokonaistavoitteiden toteutuksessa tarvitaan kuitenkin muitakin toimialoja. Toivottavasti uusi, toimialojen yhteinen HYTE-toimintamalli vahvistaa jatkossa yhteisten hankkeiden, kuten Sutjakka stadi, johtamista, koordinoitua ja seurantaa, mikä tuottanee parempia tuloksia kaupunkilaisten kannalta.

Saattohoidosta tarkastuslautakunta toteaa, että helsinkiläisille tarjottava hoito on hyvää erikoissairaanhoidossa kuten myös kaupungin omassa erityistason yksikössä sekä kotisairaalassa. Sen sijaan kaupungin sairaaloissa, ympärivuorokautista hoivaa antavissa yksiköissä sekä kotihoidossa on tarvetta saattohoito-osaamisen parantamiselle edelleen. Monia toimenpiteitä toki saattohoidon kehittämiseksi on sote-toimialalla jo tehtykin, mutta jatkossa on luvattu vahvistaa edelleen muun muassa psykososiaalista tukea asiakkaille ja lisätä henkilökunnalle tarjottavaa täydennyskoulutusta. Elämän loppuvaiheen hoidon pitää olla joka tapauksessa laadukasta kaikissa yksiköissä, jotta potilaat perheineen

20.6.2018

voivat saada valintansa mukaan hyvää hoitoa sekä kodeissaan että näissä eri tason hoitoyksiköissä. Saattohoitotilannetta seurataan myös tuolla sote-lautakunnassa. Siitä on tulossa meille ensi vuonna tilannekatsaus.

Mutta lopuksi kiitän tarkastuslautakuntaa ja virkamiehiä arvokkaasta työstä ja osuvista kannanotoista ja kannatan tilinpäätöksen hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Pormestari avasi tämän tilinpäätöskeskustelun muistuttamalla, että peruspalvelut voi turvata vain, jos talous on vakaa. Vakaa talous tarvitaan, mutta se ei yksin riitä, vaan peruspalveluiden turvaamiseen tarvitaan myös poliittista tahtoa. Jos emme usko tarpeeksi palveluiden merkitykseen, tämä vakaan talouden retoriikka jää vain retoriikaksi, ja se johtaa kummalliseen noidankehään. Käytännössä sillä yritetään osoittaa, että peruspalvelut turvataan parhaiten, kun leikataan niistä jatkuvasti.

Tällä hetkellä meillä Helsingissä on vakaa talous, mutta poliittista tahtoa ihmisistä huolehtimiseen me tarvitsemme lisää. Esimerkiksi vanhusten kotihoidossa mennään nyt ääri rajoilla, ja työntekijöiden on vaikeaa tehdä oman ammattietiikkaansa vaatimalla tavalla työtä. On myös isoja eroja siinä, minkälaiset eväät me pystymme antamaan eri lapsille kouluissa, ja monet erityislapset tarvitsisivat lisää aikuisten tukea. Näiden asioiden korjaamisen sijasta viime kaudella johdonmukaisesti vähennettiin sitä rahaa, joka yhden helsinkiläisten palveluihin on käytössä.

Toisaalta, niin kuin arviointikertomuksesta voi lukea, olemme saaneet hyvää aikaan. Esimerkiksi nuorten harrastusmahdollisuuksia on kehitetty. Pitkäaikaisasunnottomuutta on hiukan saatu alennettua, mikä voi olla elämän kokoinen parannus niille ihmisille, jotka ovat saaneet asunnon. Mutta toki kaupungin tasolla pieni pitkäaikaisasunnottomuuden väheneminen ei missään tapauksessa ole riittävää, etenkin kun asunnottomuus kokonaisuudessaan on kasvanut. Meidän pitääkin tarttua asunnottomuuteen paljon vahvemalla kädellä. Joka tapauksessa parannuksia me voimme siis tehdä. Tarvitsemme kuitenkin lisää kunnian-

20.6.2018

himoa siihen, miten me pidämme huolta jokaisesta helsinkiläisestä ja tuemme jokaisen mahdollisuutta elää täyttä elämää.

Nostan esille yhden yksityiskohdan arviointikertomuksesta. Edellisessä valtuustostrategiassa on edellytetty, että asumiskuntoutusohjelma vahvistetaan psykiatria- ja päihdepalveluissa, mutta tämän arviointikertomuksen perusteella tätä ei ole tehty. Meillä on Helsingissä pitkään ollut tilanne, että ihmiset jonottavat psykiatrisilla osastoilla tuetun asumisen paikkoja, ja tämä on ongelma, joka heijastuu moneen suuntaan. Toisaalta psykiatrisesti sairaat ihmiset jäävät vaille omaa kotia. Toisaalta osastoille eivät pääse ne, jotka tarvitsisivat nimenomaan osastohoitoa eniten. Tämä ei ole psykiatrian resurssien järkevää käyttöä, ja silloin resurssit eivät riitä hyvään mielenterveyshoitoon. Nämä pitkät jonot mielenterveys- ja päihdekuntoutujien tuettuun asumiseen eivät hyödytä ketään, eikä niitä voi perustella edes vakaan talouden retoriikalla, koska taloudellisestikin ihmisten pitäminen psykiatrian osastoilla odottamassa asuntoa on järjetöntä.

Tiedän, että viime vuosina on yritetty tehdä jotain näitten tuetun asumisen paikkojen lisäämiseksi, ja haluaisinkin nyt kysyä, mikä tilanne on tällä hetkellä mielenterveys- ja päihdekuntoutujien tuetun asumisen paikkojen suhteen eli miten tuetun asumisen paikat riittävät. Ja toiseksi, miksi tätä psykiatria- ja päihdepalveluiden asumiskuntoutusohjelmaa ei ole laadittu, vaikka sitä on strategiassa edellytetty?

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan nostaa arviointikertomuksesta 3 asiaa. Ensimmäinen koskettaa kaupungin taloutta. Kaupungin talous on tilinpäätöksen perusteella vahvalla pohjalla. Vaikka hallituksen järjetön maakunta- ja soteuudistus aiheuttaakin tiettyä epävarmuutta tulevaan tehtävänkuvaan ja talouteen, voidaan kuitenkin todeta, että Helsingillä menee hyvin, ja sen tulee näkyä myös helsinkiläisten palveluissa, kouluissa ja terveyskeskuksissa.

Toinen merkittävä huomio liittyy kohtuuhintaisen asumisen tilanteeseen Helsingissä. Tämä on meille sosialidemokraateille tärkeä aihe. Kertomus toteaa, että aloitettujen asuntojen osalta ARA-vuokra-asuntojen kohdalla tavoitteeseen ei ihan päästy. Asumisen kalleus on asia, joka puhututtaa kaiken ikäisiä helsinkiläisiä, ja koko pääkaupungin kilpailu-

20.6.2018

kyvyn kannalta on huolestuttavaa, jos asumisen hinta muodostuu esteeksi tänne töihin muuttaville. Siksi me sosialidemokraatit kannatamme mekin kohtuuhintaisen asuntotuotannon tavoitteen merkittävää nostoa nykyisestä.

Kolmas asia liittyy helsinkiläisten turvallisuuteen ja pelastusalan koulutukseen. Saimme nimittäin kuulla kesäkuussa Uudenmaan muutosjohtaja Markus Sovalalta, että hallitus olisi esittämässä kaiken pelastusalan koulutuksen keskittämistä Kuopioon. Helsingin pelastuskoulu siis lakkautettaisiin, eikä siten Uudellamaalla olisi enää pelastuskoulutusta. Pelastusalan koulutuksen keskittäminen itäiseen Suomeen johtaa väistämättä valmistuvien pelastajien paikallis- ja aluetuntemuksen heikentymiseen. Uudellamaalla asuu merkittävä osuus maamme väestöstä, ja alue näyttäytyy pelastustehtävien sekä väestötiheyden näkökulmasta erityisalueena. Vakavin konkreettinen seuraus on, että koulutuksen keskittäminen Kuopioon aiheuttaa vakavia rekrytointiongelmia maamme suurimmalle pelastuslaitokselle eteläisessä Suomessa, jossa suurin osa pelastajista myös työskentelee. Hallituksen suunnitelmat onkin syytä estää, ja on tarpeen säilyttää pelastuskoulutus Uudellamaalla. Toivonkin, että pormestari ottaa tämän edunvalvonta-agendalleen ellei ole jo ottanut, ja esitän myös seuraavan ponnin hyväksyttäväksi:

Hyväksyessään arviointikertomuksen valtuusto edellyttää, että kaupunki seuraa Uudenmaan pelastuskoulutuksen tilannetta ja arvioi Helsingin pelastuskoulun epäselvän tilanteen vaikutuksia Helsingin pelastuslaitoksen toimintaan.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Muutama kommentti tilintarkastuksen näkökulmasta. Konsernin tulos oli viime vuonna 686 miljoonaa euroa ja verotulot kasvoivat 175 miljoonaa euroa. Kaupungin likvidien rahojen määrä oli vuodenvaihteessa 1 530 miljoonaa euroa. Täten konserniin omavaraisuusaste on hyvällä tasolla ja rahoitusasema turvallinen. Riskitekijöinä talouden kannalta on HKL:n erimielisyys metron automatisointiin liittyvässä sopimusten purkamisasiassa ja Helen-konsernin kautta Teollisuuden Voiman ja laitostoimittajan välisessä taloudellisesti merkittävässä välimiesoikeudenkäynnissä. Kaupunginhallituksen toimintakertomukseen on jäänyt virheitä, ja tilintarkastajat suosittelivatkin toimintakertomuksen laadintaprosessin kirjallista dokumentointia.

20.6.2018

Koko kaupungin vuosikate riitti kattamaan suunnitelman mukaiset poistot ja investoinnit. Pitkäaikaiset lainat vähenivät nettomääräisesti 165 miljoonaa euroa, kun talousarviossa ennakoitiin lisäystä 160 miljoonaa euroa, eli talous kehittyi paljon odotettua paremmin. Taloushallintopalvelun osalta on todettu edelleen kehittämistarpeita. Näiltä osin annettujen suositusten seuranta tulee olemaan yksi tämän vuoden tilintarkastuksen painopistealueita. Tilintarkastajan yhteenvetoreportissa on edelleen todettu muun muassa, että opetusvirastossa vuonna 2006 esille tulleen väärinkäytösepäilyn esitutkinta on edelleen kesken. Olisikohan mahdollista kiirehtiä asiaa?

Itse ihmettelen, kun olen vuosittain tehnyt aloitteen Koillis-Helsingin so-rateiden kunnostamisesta ja asfaltoinnista, ja aina on valitettu, ettei ole rahaa. Teiden kunnostaminen maksaisi 30 miljoonaa euroa, ja kuten edellä totesin, kaupungin likvidit varat ovat 1 530 miljoonaa euroa. Teiden kunnostaminen olisi siitä 2 %. Toivottavasti aloitteeni etenee tänä vuonna myönteisesti.

Valtuutettu Soininvaara

Ensin edellisestä puheenvuorosta. Näin Helen Oy:n puolesta voin sanoa, että TVO:lla ei tällä hetkellä ole mitään välimiesoikeusmenettelyä menossa, vaan se on jo sovittu.

Tämä on hyvin mielenkiintoinen tilinpäätös. Rahaa on niin että ranteita pakottaa. Tämähän on siis aivan käsittämättömän hyvä. Valitettavasti siihen on myös valtiolta kiinnittänyt huomiota, ja valtiovallallahan on tietysti keinosensa sitten mitätöidä kaikki se, mitä kunnat tekevät taloutensa parantamiseksi. Näin on tehty ennenkin. Sen takia meidän pitäisi itsemme ymmärtää ja saada myös valtiolta ymmärtämään, että tässä nykyisessä taloustilanteessa on eräitä tai oikeastaan eräs erittäin ohimenevä piirre. Vaikka sanotaan, että nyt verotulot ovat nousseet hirveän hyvin, kun meillä on tehty niin hyvää elinkeinopolitiikkaa, niin tämä johtuu yhdestä yrityksestä eli Supercellistä, joka näkyy sekä yritysveropuolella että sitten katsokaa vähän, miten Jätkäsaarella on tulotaso noussut. Nimenomaan keskitulo, ei mediaanitulo. Koska ne Supercellin miljonäärit asuvat siellä. Tämä ei ole pysyvää, ja tämän lisäksi Supercelliin liittyy eräs japanilainen yritys, joka on investoinut sekä Supercelliin että postilokeroon Kalasatamassa. On tehnyt Supercellin osakkeilla miljardin euron voiton – noin miljardin, en muista tarkkaa summaa – josta se kiltisti maksaa verot Helsinkiin. Ja tämä, sori, eivät he joka vuosi tee tällaista kauppaa, ja sen takia tämä kestää tasan 3 vuotta tätä rahantuloa. Täytyy ymmärtää, että näin ei jatku pitkään.

20.6.2018

Tämä raha, joka nyt tulee, kannattaisi investoida. Meillä on paljon korjausvelkaa, ja sitten tästä kaupungista voisi tehdä paljon paremman, jos vähän sen asuinympäristöön investoitaisiin. Ei kuitenkaan nyt enää tänä vuonna, koska kohta 1) investoinnit pitää suunnitella ennen kuin ne toteutetaan ja kohta 2) nyt on aikamoinen noususuhdanne, että nyt ei oikeastaan kannattaisi hirveästi kiirehtiä investointeja. Mutta nyt voisi suunnitella ne investoinnit, koska se laskukausi tulee kuitenkin täysin yllättäen, ja silloin voisi alkaa sitten tuhlata niitä rahoja, mitkä nyt kannattaa panna jemmaan.

Kun tässä on nyt käyty katsomassa taas erilaisia ulkomaan kaupunkeja, niin kyllä täytyy sanoa, että meillä tämä esimerkiksi katu ympäristö ei ole kivaa. Meillä on rumaa, paikattua asfalttia jalkakäytävät, kun ne muualla ovat laatoitettuja. Suoraan sanoakseni niihin investoiminen saattaisi tuoda rahat takaisin. En nyt kerro, minkä takia, koska naapurikunnat alkaisivat urputtaa hyvien veronmaksajien varastamisesta. Mutta joka tapauksessa.

Sitten tästä tilinpäätöksestä, joka on tietysti tehty niin kuin kunnissa tehdään tilinpäätös. Tässä on yksi vika, ja se on se, että jos meillä ensin on raakamaata, ja sitten me kaavoitamme sen tonteiksi, jos me myymme nämä tontit, niin sitten se on meille selvää tuloa, ja näkyy, että silloin se asema paranee. Mutta me emme tee niistä arvonkorotuksia, jos me vuokraamme ne tontit. Vaikka tietysti niiden arvo on nousunut, kun raakamaasta on tehty tonttimaata. Jos me tekisimme nämä arvonkorotukset, me huomaisimme, että meidän taloudellinen tilanteemme on vielä vähän parempi kuin miltä se näyttää.

Valtuutettu Hernberg

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Soininvaaran puheenvuorosta onkin hyvä jatkaa. "Helsingillä ei ole varaa tehdä hyvää mutta on varaa korjata virheitä." Tällaisen lauseen esitti eilen kaupunkiympäristötoimialan arkkitehti lautakunnan seminaarissa. Aika pysäyttävä väite, jota on hyvä pysähtyä miettimään kaupungin tilinpäätöstä käsitellessä. Onko tosiaan näin? Valitettavasti ei ole kovin vaikeaa keksiä esimerkkejä. Koulujen sisäilmaongelmia on vuosien varrella korjattu tekemällä tiivistyskorjauksia ja muita paikkauksia, jotka ovat johtaneet siihen, että on tarvinnut tehdä aina vain uusia korjauksia. Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto hyväksyi toukuussa Arabian koulun remontin jatkosuunnitelman, jonka hintalappu on 3 miljoonaa euroa. Kun tämä osa remontista saadaan valmiiksi, kor-

20.6.2018

jauksiin on kulunut lähes 10 vuotta ja noin 6 miljoonaa euroa. Sillä hinnalla ja siinä ajassa olisi jo melkein rakentanut uuden koulun.

Kasvatus- ja koulutustoimialan korjaushankkeisiin käytettiin viime tilikaudella 85 miljoonaa euroa, kaikkeen korjausrakentamiseen yhteensä 121 miljoonaa. Se on lähes neljäsosa kaupungin investointimenoista. Vertailun vuoksi rakennuspuolen uudis- ja lisärakentamishankkeisiin käytettiin 64 miljoonaa, osapuolien puolelta siitä summasta, joka on käytetty korjausrakentamiseen. Aika paljon meillä on näemmä varaa korjata. Toinen esimerkki: päivähoitopaikkojen tarvetta on vuosikausia suunniteltu alakanttiin sillä seurauksella, että ympäri kaupunkia on noussut hätäratkaisuna rakennettuja paviljonkeja. Tästäkin huolimatta valitettavan monen lapsiperheen aamut ja iltapäivät kuluvat pitkiin päiväkotimatkoihin. Nyt vuosia jatkunut päivähoitokriisi on siirtymässä myös kouluihin.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Strateginen tavoitteemme on olla maailman toimivin kaupunki, ja se on tosi hieno tavoite. Sen tavoitteen toteuttaminen konkretisoituu hyvin paljon siinä, mihin ja miten me käytämme rahaa. On ihan selvä, että maailman toimivimmassa kaupungissa ei voi rahankäytön periaatteena olla, että säästetään satanen huomenna ja saadaan aikaan tonnin kustannukset kuukauden päästä. Maailman toimivimmassa kaupungissa pitää osata ennakoita, suunnitella ja ymmärtää investoinnin ja kustannuksen välinen ero. Me tähtäämme maailman toimivimpaan kaupunkiin tilanteessa, jossa kaupunki muuttuu ja kehittyy paljon kiivaammalla tahdilla kuin aikaisemmin. Väestö kasvaa ja monimuotoistuu. Tarpeet ja tilanteet muuttuvat nopeasti. Me kaavoitamme ja rakennamme nyt hurjalla vauhdilla lisää Helsinkiä. Ennakointiin ja suunnitteluun pitää saada uudenlainen vaihde, koska täydennysrakentaminen vaikuttaa olemassa olevien asuinalueiden palvelutarpeisiin ja väestöennusteisiin. Tällä hetkellä täydennysrakentamisen vaikutuksia ei riittävästi huomioida palveluverkon suunnittelussa.

Olemme nyt vuoden verran saaneet kokemusta uudesta hallintomallista, ja vaikka se on luonut tehokkuutta ja tuonut muassaan paljon hyvää, tiettyä toimialojen välistä siiloutumista on havaittavissa. Kommunikaatiota ja yhteistyötä toimialojen kesken on tosi tärkeää parantaa, koska muuten emme oikein voi onnistua. Ennustaminen on vaikeaa, etenkin tulevaisuuden ennustaminen, mutta meidän on silti löydettävä parempia käytäntöjä. Meidän on osattava hahmottaa, mitkä investoinnit ovat välttämättömiä, jotta kaupunki tarjoaa jatkossa entistä paremmat puitteet elämiseen. Meidän on osattava ajoittaa investoinnit oikein, ja meidän on pystyttävä ymmärtämään, mistä kohdasta säästäminen tulee

20.6.2018

lopulta kalliiksi. Meidän on osattava tehdä investointeja, jotka säästävät kustannuksia toisaalla.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Meidän on osattava tehdä enemmän hyvin, jotta meidän tarvitsee korjata vähemmän. Silloin kaupunkimme on toimiva ihan oikeasti eikä vain kiiltävässä strategiaesitteessä.

Kiitos.

Apulaispormestari Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä vaiheessa valtuutettu valtuustoryhmän puheenjohtaja Eveliina Heinäluoman puheenvuoroon kommentti koskien pelastuskoulun siirtämistä Kuopioon. Asiahan ei missään nimessä vastaa Helsingin kaupungin näkemyksiä eikä kantoja. Tämä on asia, josta sisäministeriössä on ollut hyvinkin pitkään tämänsuuntaisia suunnitelmia, ja tässä vaiheessahan suunnitelma on kytketty osaksi maakuntauudistusta, jota tunnetusti valtuustomme laajalla enemmistöllä myöskään ei kannata. Uusimman suunnitelman julkaisu ajoittui huhtikuun alkuun, ja tosiaankin se nähdään osana pelastustoimen maakunnalle siirtoa ja siitä seuraavia tehostamistoimenpiteitä. Siinä yhteydessä kun Helsinki on tehnyt laajasti edunvalvontaansa maakuntauudistuksen ja sote-uudistuksen osalta, tietenkin päätavoitteemme, että uudistusta tällä tavalla ei toteutettaisi, pitäisi sisällään ikään kuin tähänkin asiaan aikalisän. Totta kai myös yksityiskohtaisessa työssä ja siinä kohtaa, kun olemme ottaneet kantaa pelastustoimen osalta, on tuotu julki juuri puheenvuorossanne mainitut riskit ja huonot puolet, joita keskittämisestä seuraisi.

Valtuutettu Ohisalo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitän tarkastusvirastoa ja lautakuntaa erityisesti siitä, että arviointikertomuksen keskiöön on nyt nostettu asunnottomuus. Nostan sen nyt keskiöön myös tässä, koska tämä tietyllä tavalla ehkä marginaaliselta tuntuva ja kuulostava ilmiö on kuitenkin asia, jossa on kyse elämästä ja kuolemasta. Kyse on myös mitä keskeisimmästä ihmiselämän elementistä. Ilman kotia on nimittäin erittäin hankala rakentaa hyvää elämää

20.6.2018

missään muuallakaan. Aiemmin puheenvuoroissa mainittiin, että yli puolet Suomen asunnottomista on Helsingissä. Tässä meillä olisi oikeasti valtavasti tehtävää. Viime vuonna myös nuorten asunnottomien määrä on kasvanut. Näen henkilökohtaisesti ja moni tässä salissa toivottavasti näkee niin, että asunto on ihmisoikeus ihan jokaiselle.

Maan hallitus – terveisiä maan hallitukselle – on kuitenkin nyt kehysriihessä linjannut, että asunnottomuus puolitetaan seuraavien 4 vuoden aikana. Minä kannatan tätä vahvasti, ja on joskus ihan hyväkin sanoa olevansa samaa mieltä hallituksen kanssa. Jos ajattelemme, että Helsingin asunnottomuus poistuisi, olisimme saavuttaneet puolittamistavoitteen jo. Niin isosta määrästä meillä täällä puhutaan. Mutta ennen kaikkea vahva tietopohja on nyt edellytys sille, että saamme asioista oikeanlaisen kuvan ja tiedämme, mihin suuntaan meidän pitää mennä. Meidän on tiedettävä, keitä asunnottomuus tässä kaupungissa koskee ja millaisia ongelmia näiden ihmisten asunnon saannissa on, mistä se tulee ja mitä kaikkea asunnottomuusriskiin liittyy. Nykyiselläänhän Helsinki tuottaa asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARAlle vuotuiset luvut asunnottomien määrästä, mutta tätä tietotyötä olisi vahvistettava entisestään. Asunnottomuus on tällä strategiakaudella myös yksi keskeisistä meidän strategiamme seurantamittareista. Olemme saaneet myös lupauksen, että kaupunginhallitus saisi asunnottomuudesta tarkemman katsauksen jossain vaiheessa. Totta kai keskiössä on rakentaa lisää ja kohtuuhintaista asumista ja turvata asumisneuvontaa asumisen pitkäjänteisyyden takaamiseksi.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Olen tehnyt järjestelmään ponsiesityksen, joka kuuluu seuraavasti:

Hyväksyessään tilintarkastus- ja arviointikertomukset sekä tilinpäätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuuksia täsmentää asunnottomuuden tilastointia ja tietopohjaa Helsingissä.

Valtuutettu Nygård

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitos vielä tilinpäätöksen valmistelusta sekä kiitos tarkastuslautakunnalle.

Kansainvälinen Helsinki kasvaa ja yrittää. Täällä on korkeatasoista arvostettua koulutusta, ja ihmiset haluavat jäädä kaupunkiin. Helsingin

20.6.2018

ainutlaatuisuutta ovat merellisyys ja ympäröivä luonto. Hyvää vapaa-aikaa vauhdittaa sujuva arki, joka muodostuu helposti saavutettavista palveluista. Monipuoliset liikuntamahdollisuudet sekä ratkaisut yksinäisyyttä vastaan ovat tärkeitä kaupunkilaistemme hyvinvoinnille. Suunnittelussa, päätöksenteossa ja toteutuksessa on pidettävä huolta realistisesta budjetista. Päätöksenteon on oltava läpinäkyvää ja veronmaksajien rahoja arvostavaa. Nämä kaikki ovat toiminnallista Helsinkiä.

Rakennushankkeiden suhteen tarkastusraportti kertoo positiivisista budjeteista, mutta haasteina ovat aikataulut ja suunnittelu. Tavoitteenamme on kuitenkin houkutella uusia yrityksiä sekä palvella asukkaitamme ja myös turistejamme. Nykyisen tietöissä seisottamisen kustannuksia ei varmasti ole otettu menoissa huomioon. On tärkeää saada oikeanlaiset kannustimet tietoihin sekä niiden valmistumiseen. Aikataulussa pysyminen ei voi olla sitä, että työmaa aloitetaan ajoissa, vaan tavoite tulisi olla mahdollisimman nopea ja lyhyt kokonaisurakka-aika. Tärkeää olisi myös eri toimijoiden toiminnan koordinointi mahdollisimman tehokkaasti. Joustava liikenne on oleellinen osa toimivaa Helsinkiä.

Jo täällä esiin nostetut terveet ja turvalliset päiväkotit ja koulutilat, jotka ansaitsevat paikkansa jokaiseen puheenvuoroon, ovat edellytys toimivalle Helsingille. Tarvittaviin väistötiloihin ja myös yleisemminkin riittäviin tiloihin tulisi miettiä nykyistä innovatiivisemmin ratkaisuja pääkaupunkiseudulla myös yksityissektorin kanssa yhteistyössä. Väistötilojen suhteen suunnitelmat ja varasuunnitelmat ovat usein myöhässä. Tämä on viesti myös kaupunkiympäristölle, ja toivonkin, että tässä otetaan ainakin kokeilun kautta uusia ratkaisuja huomioon.

Viimeisenä kohtana, joka ansaitsee myös paikkansa jokaiseen puheenvuoroon, on kaupunkimme yrittäjä- ja yrittäjyysmyönteisyys. Tämä saa näkyä ihan kaikessa toiminnassa. Voisimme Helsingissä ottaa esimerkillisen etukenon aitoon paikalliseen sopimiseen ja sen eteenpäin viemiseen, ainakin puolesta puhumiseen.

Kiitos.

Valtuutettu Vanhanen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvä valtuusto.

Kiitokset tarkastuslautakunnalle hyvästä työstä. Arviointikertomuksessa on nostettu ansaitusti saattohoito tarkasteluun. Elämän loppuvaiheen hoidon onnistumiselle keskeistä on sen suunnittelu ajoissa. Hoitolin-

20.6.2018

jauksista on voitava keskustella rauhassa etukäteen, ja oireenmukaiseen hoitoon siirtymisestä on päätettävä ajoissa. Kaikkein vaikeinta on keskustella aktiivisen hoidon rajaamisesta hektisessä päivystyksessä. Helsingissä ja HUSissa saattohoitoa on kehitetty erittäin määrätietoisesti. Kiitos siitä soten toimialalle ja ammattilaisille. Erityistasolla Hyksin palliativisella poliklinikalla ja Suursuon sairaalassa saattohoito toimiikin hyvin. Suurin osa ihmisistä kuolee kuitenkin kotona, palvelutalossa tai tavallisella vuodeosastolla. Saattohoito-osaamista tarvitaan näissä kaikissa. Lisäkoulutuksen lisäksi palvelutaloissa ja kotihoidossa tarvitaan myös tukea vaikeissa tilanteissa. Mahdollisuus konsultoida kokenutta hoitajaa tai lääkäriä on oleellista, jotta kuoleman lähestyessä kipu ja ahdistus voidaan hoitaa tehokkaasti.

Tarkastuslautakunta toteaa myös, että kotisairaalan resursseja on vahvistettava, jotta mahdollisimman moni voi halutessaan hyvän hoidon turvin olla kotona kuoleman lähestyessä. Kotisairaala hoitaakin merkittävän osan esimerkiksi saattohoitovaiheessa olevista syöpäpotilaista. Erityisesti psykososiaalisen tuen resurssit ovat olleet riittämättömät. Äärimmäisen vaikeassa psykososiaalisessa tilanteessa, esimerkiksi jos kuolevalla potilaalla on pieniä lapsi, potilas voi saada lähetteen Terhokotiin. Kriteerit sinne pääsyyn ovat kuitenkin erittäin tiukat. Psykososiaalista tukea tarvitsee lähes jokainen saattohoitopotilas, ja tulevaisuudessa kaupungin on pystyttävä sitä tarjoamaan. Tarkastuslautakunta edellyttääkin, että psykososiaalisen tuen saatavuutta parannetaan, ja toivon lämpimästi tämän toteutuvan pian.

Kannatan myös valtuutettu Ohisalon hyvää pontta.

Valtuutettu Strandén

Kiitos, puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Tarkastuslautakunnan jäsenenä haluan esittää kysymyksen esteellisyyssääntelystä, johon Koivulaakso ja Parpalakin puheenvuoroissaan viittasivat. Aikooko kaupunkiympäristölautakunnan apulaispormestari Anni Sinnemäki, joka toimii myös Hekan hallituksen puheenjohtajana, noudattaa tarkastuslautakunnan tuoreen arviointikertomuksen johtopäätöstä, joka perustuu tiukentuneisiin esteellisyyssääntelyihin ja jossa todetaan kaksoisroolit haasteellisiksi erityisesti pormestariston osalta, ja välttää tulevan maineriskin sekä noudattaa eettisyysperiaatetta ja erota Hekan puheenjohtajuudesta? Tarkastuslautakunta toteaa uusimmassa arviointikertomuksessaan, että omistajaohjauksen selkeyden kannalta olisi parempi, että konsernijohtoon kuuluvat kaupunkihallituk-

20.6.2018

sen tai sen konsernijaoston jäsenet, pormestaristo ja viranhaltijat eivät toimisi tytäryhteisöjen johdossa.

Tarkastuslautakunnan tekemät arviot ovat nimenomaan sellaisia, joita hyvän hallintotavan mukaisesti tulee noudattaa. Vastaukseksi ei riitä se, että vihreiden tai Anni Sinnemäen omasta mielestä he eivät ole esteellisiä.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kuten viime vuoden tilinpäätös osoittaa, Stadissa olisi voinut laittaa pari homekouluu kondikseen lisää tai ylipäättään sisäilmaongelmista kärsiviä kiinteistöjä. Tulevien vuosien tilinpäätös saattaisi olla vieläkin parempi, jos näin toimittaisiin tarpeeksi ajoissa. Pidetään koulu- ja työympäristö kunnossa, niin myös siellä työskentelevät ja opiskelevat ihmiset pysyvät kunnossa.

Tänä vuonna ja viime vuonna kaupunkiin rakennetaan varmaan enemmän kuin koskaan uusia rakennuksia, minkä suhteen pitää myös huolehtia, että tämä on vastuullista toimintaa eikä oteta taas takapakkia pari vuotta taaksepäin. Rakentamisesta huolimatta toinen juttu on se, kenelle rakennetaan ja kuka rakentaa. Ei saa olla näin, että ihmiset joutuvat hakemaan vielä asumistukea työnsä päälle. Ei ole hyvä suunta sellainen, että saat Stadilta vakkariviran, mutta sinulla ei ole asuntoa. Ei pysy kovin pitkään se asunto tällä kaavalla.

Mitä mennään rakentamiseen ja investointeihin kulttuuri- ja liikuntapuolelle, liikuntapaikkoihin ja alueiden investointeihin, valtuusto hyväksyi 2018 kaupunki- ja ympäristötoimialalle määrärahaa 10 miljoonaa, joista viime vuodelta on 3 miljoonaa käyttämättä. Tänä vuonna näyttää siltä, että 7 miljoonaa tuli tähän päälle. Tänä vuonna kokonaisesta kymmistä jää 5 miljoonaa käyttämättä. Jos tätä kuviota jatketaan, emme noudata strategiaamme. Tämä lukee kuitenkin ihan kulttuurikohtaus/liikuntakohtaus, joten tähän haluaisin jonkinlaista korjausta, kuten varmaan meidät kaikki ihan nuorista vanhoihin pitäisi saada liikenteeseen.

Kiitoksia ja hyvää kesää.

20.6.2018

Valtuutettu Harjanne

Kiitos, puheenjohtaja.

Yksi arviointikertomuksissa tarkemmin arvioitu asia oli suurten investointien hallinta. Oli ilo lukea siitä, että ne ovat itse asiassa aika hyvin hanskassa. Esitetyt suositukset on silti syytä ottaa vakavasti, ja on hyvä huomioida, että tässä on tarkasteltu suurina hankkeina kaikkia yli 5 miljoonan euron investointeja tai hankkeita. 5 miljoonaa on kuitenkin kovin eri asia vielä kuin 50 miljoonaa tai 150 miljoonaa tai 500 miljoonaa. Merkittävä ylitys tällaisissa megahankkeissa on aina järkyttävän kallis potti. Se nousee uutisiin, ja se heikentää luottamusta koko päätöksentekoon. Mitä isommasta investoinnista on kyse, sitä painokkaammin haluaisin nähdä, että nämä ottavat huomioon raportissa esitetyt suositukset esimerkiksi suunnitteluun panostamisesta. Meillä ei ole varaa mokata enää yhtään tällaisia jättihankkeita.

Valtuutettu Nygård nosti esiin erinomaisen pointin rakentamisen vaikutuksista liikenteeseen. Oli kyse ruuhkassa seisovista autoista ja busseista tai kiertoteille työnnetyistä fillareista ja kävelijöistä, nämäkin ovat kustannuksia. Kaupungilla on erilaisia työmaita, ja niiden järjestelyitä kun seuraa, herää tunne, että liikkumisen haittaaminen on nyt liian halpaa. Kaupungin olisikin hyvä kiinnittää tähän huomiota ja kehittää kannustimia valvontaan, jotta kaupunki todella toimii niin hyvin kuin se lupaa.

Valtuutettu Alametsä

Arvoisa puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Helsingin hyvän taloustilanteen korostaminen ei lämmitä ihmistä, joka ei saa riittävää tukea omaishoitajana tai elää asunnottomana, tai potilasta, joka kirjataan ulos mielenterveyshoidosta vasten hänen tahtoaan. Näitä kaikkia meidän kaupungissamme yhä tapahtuu, ja siitä on hyvä aina muistuttaa. Kaupunkilaisten arjen ja hyvinvoinnin parantaminen on paitsi tärkein tehtävämme myös melko hyvä investointi. Otan esimerkin mielenterveystyöstä, jota tunnen itse. Lisäsijoitus masennuksen ja ahdistuksen hoitoon tuottaa 15 vuoden sisällä jopa lähes kuusinkertaisen summan voittoa. Suomalaisten työkyvyttömyyseläkkeistä 49,7 % on mielenterveysperustaisia viime vuonna. Tästä huolimatta valtioneuvoston selvityksen mukaan vain puolet mielenterveyden häiriötä sairastavista saa tarvitsemaansa hoitoa Suomessa.

20.6.2018

Jotta voimme toteuttaa tarkastuskertomuksen toimenpiteet, tarvitsemme rahaa erityisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Se myös maksaa itsensä takaisin, ja myös muihin asioihin, jotka kaupunkilaisten arkea täällä parantavat. Esitänkin, että budjettineuvotteluissa ottaisimme tämän tavoitteen erittäin vakavasti.

Nostaisin esiin vielä yhden asian tarkastuskertomuksesta. Siinä käy ilmi, että kaupungin hankinnoissa on tapahtunut yksittäisiä väärinkäytöksiä. Huolestuttavin oli esimerkki, jossa hankinnan kyseenalaistanut työntekijä sai työnantajalta virallisen huomautuksen puuttumisestaan, vaikka tapaus eteni jälkikäteen poliisitutkintaan. Helsingin kaupungin tulee edistää kaikessa toiminnassaan avoimuutta ja hyvää hallintoa. On kaikkien helsinkiläisten etu, että vähennämme väärinkäytösten mahdollisuuden minimiin ja turvaamme työntekijöiden oikeusturvan tilanteessa, jossa he havaitsevat väärinkäytöksiä.

Sen takia olemme jättäneet tarkastuslautakunnan kollegoiden Dan Koivulaakson ja Kauko Koskisen kanssa valtuustoaloitteen, jotta Helsinki ottaisi käyttöön kaupungin työntekijöille raportointijärjestelmän väärinkäytösepäilyjen esiin nostamiseen. Sitä voisi käyttää anonymisti tai omalla nimellään. Toivomme myönteiseltä tälle aloitteelle ja uuden järjestelmän käyttöönottoa Helsingissä.

Kiitos.

Apulaispormestari Vesikansa

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitos tarkastuslautakunnalle erinomaisesta kertomuksesta ja tietenkin myös niistä suosituksista, joita on siellä seuraaville tuleville vuosille meille opiksi todettu. Monet niistä ovat varmasti sellaisia, joita sekä lautakunnat että valtuutetut tulevat pohtimaan.

Täällä valtuutettu Anna Vuorjoki kysyi psykiatrian ja erityisesti mielen-terveys- ja päihdekuntoutujien sairaansijojen ja toisaalta tuetun asumisen paikkojen riittävydestä. Meillä on jo pitkään ollut tavoite lisätä nimenomaan tuettua asumista ja palveluasumista, ja esimerkiksi kun katsotaan viime valtuustokautta, mielen-terveyskuntoutujien palveluasumisen paikat on pystytty lisäämään 44:stä 132:een, eli siellä on merkittävää lisäystä kyllä saatu myös aikaiseksi. Samaan aikaan on pyritty sairaansijoja myös vähentämään, koska tiedämme, että ihmiset ovat osin niin sanotusti väärillä paikoilla. Samaan aikaan on pyritty tietenkin kaikin tavoin myös lisäämään erilaista liikkuvaa työtä ja kotiin

20.6.2018

menevää työtä. Meillähän on psykiatriassa monia liikkuvia tiimejä, ja niistä on saatu erittäin hyviä kokemuksia. Mutta edelleen meillä on sairaaloissa myös ihmisiä niin sanotusti odottamassa paikkaa, ja valitettavasti kaikkia näitä paikkoja ei ole saatu oikeille kohdille. Ongelma on kyllä tunnistettu, ja sen eteen tullaan tekemään kaikki niin että meillä erityisesti tuettua asumista on riittävässä määrin, ja vastaavasti voidaan sekä kalliimpaa mutta ei myöskään potilaan tai asiakkaan kannalta oikeaa paikkaa eli sairaalaa kotina liian pitkään jouduta pitämään.

Toinen kysymys koski viime strategiaohjelmassa ollutta yhteistä suunnitelmaa asunnottomuuden vähentämiseksi, jossa tarkastuslautakunta totesi, että edellytetyt suunnitelmat asunnottomuuden vähentämiseksi ja asumiskuntoutusohjelma ovat jääneet laatimatta. Tämä on todella viime valtuustokauden aikainen tavoite. Tästä yritin saada taustatietoja, ja käsittääkseni edelleenkin tämä ongelma on tunnistettu ja tätä pohditaan, miten siihen tällä valtuustokaudella tullaan puuttumaan, koska se on tietenkin yksi osa asunnottomuutta ehdottomasti, kun puhutaan psykiatria- ja päihdepalveluiden asiakkaista ja helsinkiläisistä. Mutta nämä toivottavasti lyhyesti vastaavat kysymyksiin ja mielellään tarkemmin kirjallisesti.

Kiitos.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen myös Terho-säätiön hallintoneuvoston puheenjohtaja. Minun mielestäni oli hyvä, että arviointikertomuksessa kiinnitettiin siihen huomiota. Nimittäin kyse on erittäin tärkeästä asiasta, kun puhutaan elämän viimeisistä hetkistä. Täällä ehkä sen verran tarkentaisin näitä lausuntoja, joita Terhokodissa tehdään. Sitähän ylläpitää ensinnäkin Suomen syöpäyhdistys ja Etelä-Suomen syöpäyhdistys. Sen lisäksi, että siellä annetaan osastohoitoa, on 17 paikkaa Terhokodissa, joissa painopiste on sanalla koti eli kodinomaisissa olosuhteissa pyritään hoitamaan viimeisiä hetkiä ihmisillä, sen lisäksi siellä on myös kasvanut entisestään kotisairaanhoido. Se on tärkeä osa koko saattohoitokonseptissa täällä pääkaupunkiseudulla.

Sitten muutamaan muuhun asiaan. Ensinnäkin haluan kannattaa Eve-liina Heinäluoman tekemää toivomuspontta. Kolmantena asiana tästä arviointikertomuksesta, joka ensinnäkin oli mielestäni erinomainen kaiken kaikkiaan. Tänäänhän siitä kysyttiin mielipidettä. En kuitenkaan kymppiä mennyt siitä antamaan vaan kylläkin kiitettävän 9:n. Mitä voi-

20.6.2018

taisiin tulevaisuudessa tehdä? Ehkä mennään netin puolelle ja visualisointiin ja tehdään entistä enemmän havainnollisempi tästä kokonaisuudesta, niin siitä voi tulla ehkä vieläkin parempi. Samalla tietysti teen itselleni kysymyksen, mitä siitä puuttuu tai ehkä mitä voisi tulevaisuudessa nähdä. Ehkä investointien hallinta kokonaisuudessaan voisi olla sellainen juttu, jota voisi käsitellä vähän tarkemmin ja omistaminen, omistajapolitiikka. Mitä kannattaa omistaa? Kannattaako esimerkiksi infran osalta kaikki kadut ja nämä? Miten voitaisiin esimerkiksi korjauksia toteuttaa? Miten investointeja voitaisiin tehdä, että ne hoituisivat meillä nopeammin kuntoon? Ehkä tällä puolella tästä voitaisiin varmaan pohdiskella. Jos ei se ole vielä nyt seuraavan arviointikertomuksen, varmaan sitä seuraavan arviointikertomuksen paikka. Käyhän tässä myös niin tänä vuonna, että saamme kiinteistöstrategiaa ja tulee merellistä strategiaa, tulee omistajapoliittisia linjauksia varmaan tehtäväksi uudelleen. Tämä on varmaan iso asia, johon kannattaa jatkossa vielä paneutua.

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Apulaispormestari Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Strandénin kysymyksiin koskien Helsingin kaupungin asuntojen omistajaohjausta ja siitä tehtyjä havaintoja. Kyllä, olen tutustunut, ja olemme tietenkin laajasti täällä tutustuneet tähän arviointiin ja siitä tehtyihin johtopäätöksiin. Voi ehkä ilolla todeta sen, että arviointi tulee siihen tulokseen, että tavoitteet Hekalle ovat kirkkaat. Omistajaohjaus on toiminut hyvin. Yhtiö on toiminut sille asetettujen tarkoitusten mukaisesti ja itsenäisesti, ja sillä on ollut hyvät olosuhteet toteuttaa kaupungin sille antamaa tarkoitusta. Esteellisyyssäädösten tiukentumisen osaltahan kertomus myös valottaa sitä, miten säädökset ovat muuttuneet, ja velvoittaa arvioimaan uutta syntynyttä tilannetta huolellisesti näistä eri näkökulmista, jonka myös valtuutettu Strandén nosti esiin. Myös tästä on käyty omistajaohjauksen ja konserniyksikön kanssa keskustelua. Omalta osaltani on nyt kokemusta siitä, että joissain päätöksentekoasioissa luottamushenkilönä olen esteellinen ja näitä säännöksiä tietenkin pyrkinyt huolellisesti noudattamaan. Tämä arviointi osaltani pysyy aktiivisena, ja seuraan sitä, ovatko nämä sellaisia tehtäviä, joiden yhdistäminen erityisesti luottamushenkilötehtävän kannalta on liian hankalaa vai toimiiko tämä rooli.

Kiitos.

20.6.2018

Valtuutettu Strandén (vastauspuheenvuoro)

On selvää, että arviointikertomuksessa on mainittu myös, että hallitusten jäsenten nimittämisessä tulee jo ennakkollisesti huomioida se, ettei viran tai luottamustoimen hoitaminen vaikeudu esteellisyytilanteiden vuoksi. Hekan osalta näin ei ole toimittu.

Valtuutettu Rautava (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtajana voin todeta, että puheenjohtajana Anni Sinnemäki on hyvin tarkkaan noudattanut esteellisyyssäädöksiä ja jäävänyt itsensä säännönmukaisesti silloin kun siihen on ollut aihetta. Käytännössä tämä puoli on kuitenkin ollut hyvin hoidossa.

Valtuutettu Meri

Kiitos, puheenjohtaja. Valtuutetut.

Haluan nostaa 2 seikkaa esille tästä hyvin ansiokkaasti laaditusta arviointikertomuksesta. Näistä ensimmäinen liittyy yleisemmin kaupungin taloustilanteeseen. Kauppalehti uutisoi viime kuussa, että ökyrikkaalla Helsingillä olisi varaa laskea kunnallisveroprosenttia entisestään. Viime vuoden päätös kunnallisveron laskemisesta puolella prosenttiyksiköllä oli tärkeä ja historiallinen mutta loppujen lopuksi hyvin pieni kädenojennus Helsingin hyvinvoinnin luojille. Jos katsomme Helsingin kaupungin nettotulossa konsernitasolla viime vuonna, saatiin yli puolen miljardin euron tulos, ja vastaavasti jos katsotaan viimeistä 5 edellistä vuotta, kaupungin nettotulos on ollut yli 2 miljardia euroa. Näin ollen kunnallisveron laskeminen, joka nyt maksoi kaupungille – käytännössä jätettiin ottamaan kaupunkilaisilta vähän vähemmän – 70 miljoonaa euroa. Jos tätä 70 miljoonaa euroa vertaa 2 miljardiin, tulee siihen loppupäätelmään, että kyse oli alle 4 %:sta.

Helsingin tehtävähän ei ole kerätä veroja sen vuoksi, että me keräämme veroja, vaan sen takia, että me voimme toteuttaa laki- ja yleiseen toimialaan kuuluvia tehtäviä. Näin ollen Helsingillä kun talouslukuja katsoo – ja miksei niitä katsoisi, kun se on kuitenkin kaiken perusta – meillä on erinomaiset edellytykset jatkaa hyvää taloudenpitoa ja veronalennusta ja tehdä kaikki tarpeelliset ja hyvät investoinnit. Veronalennusten tiellä jatkaminen ei ole mielestäni ainoastaan järkevää vaan

20.6.2018

myös hyvin oikeudenmukaista. Jossain määrin koen sen ehkä epäoikeudenmukaiseksi ja lähinnä epäjohdonmukaiseksi, että täällä murehditaan kaupunkilaisten taloudellisesta toimeentulosta, mutta unohdetaan aina miettiä, mikä verotuksen rooli on yksilön taloudellisia resursseja alentavana tekijänä. Verothan eivät ole kaupungin rahoja. Ne ovat viime kädessä helsinkiläisten omalla työllään ansaitsemia rahoja. Tätä ei tule ikinä unohtaa, kun päätämme, mitä niillä verorahoilla tehdään.

Toinen arviointikertomuksesta esiin nouseva seikka liittyy liikuntaan. Kaupunkistrategiassa on todettu hyvin, että liikkumattomuus on yksi merkittävimmistä tulevaisuuden haasteistamme ja vain joka neljäs liikkuu ikäänsä ja terveyteensä nähden riittävästi. Tähän perään on todettu, että laaja-alaiset kaupungin tuottamat ja järjestämät palvelut ovat tässä suhteessa elintärkeitä.

Miten tämä tavoite kaupunkistrategiakirjauksen osalta toteutui viime vuonna arviointikertomuksessa mainitulla tarkasteluajanjaksolla? Lasten ja nuorten liikuntaan on panostettu ja sitä monipuolistettu, mutta siitä huolimatta tummia sadepilviä on juhannussään lisäksi myös tulevaisuudessa, koska liikuntapaikkojen rakentamisen resurssit ovat valitettavasti jääneet kehityksestä jälkeen. 2008 vuonna liikuntapaikkarakentamiseen käytettiin lähes 20 miljoonaa euroa ja viime vuonna ainoastaan 10. Se on puolella vähentynyt, vaikka kaupungin kasvu ja tarve liikuntapaikkarakentamiselle on merkittävästi lisääntynyt. Tämä on todella suuri epäkohta, joka täytyy tulla korjaamaan, koska toimiva ja etenkin maailman toimivin kaupunki tarvitsee tilaa ja mahdollisuuksia liikua. Näin ollen peräänkuulutankin lopuksi, että kun syksyllä tullaan päättämään ensi vuoden budjetista, otetaan liikkumisen haaste vakavasti, koska on todettu, että liikunta on viime kädessä paras tapa torjua terveysongelmia.

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Täällä on useassa puheessa muistutettu Östersundomin nopean rakentamisen tärkeydestä. Ennen sitä onkin huolehdittava siitä, että liikkuminen myös täällä itä-länsi-akselilla toteutuu mahdollisimman tiheällä ja monipuolisella liikenteellä. Nythän me kaikki tiedämme, että muun muassa liikkumisen suunniteltu hinta syrjii näitä alueita, joita olemme itseemme juuri liittäneet. Hälyttävää, länsimetron takia tosin ymmärrettävää ja tilinpäätöksen tietohan oli alentuneesta itä-länsi-liikkumisen lii-

20.6.2018

kenteen käytöstä. Sitä on tarkasteltava jatkossa. Lippuhintauudistuksen yhteydessä on aktiivisesti seurattava sen vaikutusta liikkumiseen. Lipun hintahan voi olla yksi syy myös syrjäytyä. Kaupungin ylijäämää voitaisiinkin käyttää alueellisiin liikennekokeiluihin, joissa ihmisten osallistuminen ja palveluihin pääseminen antaisi mahdollisuuden kokeilla erilaisia uusia liikkumismuotoja.

Ihmettelinkin itse asiassa sitä, miten koko Turun seutu Raisiota myöten pystyy järjestämään Föli-järjestelmän, jossa kaikki liikkuminen kyseisellä isolla työpaikka-alueella maksaa saman verran, 3 euroa, jos en väärin muista. Mutta meillä asuinpaikka joko eristää tai kannustaa. Ainakin omien kaupunkilaistemme oikeus on voida liikkua koko kaupungin alueella samaan hintaan. Kaikilla on oltava varaa päästä palveluihin, liikuntapaikkoihin, kulttuurin piiriin ja tapaamaan toisiaan kukkaron paksuudesta riippumatta. Haluaisinkin kysyä, miten opetusryhmien maksuton siirtyminen opetuspäivän aikana ja seniorien liikkumispalvelut ovat tällä hetkellä kaupungissamme edenneet.

Toimintakertomus kertoo myös siitä, että tietyillä kaupunginosilla esimerkiksi esikoululaisten ja yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa. Uusi rakentuminen osaltaan aiheuttaa painetta palveluihin riippuen vähän siitä, minkäkoisia asuntoja alueelle tulee. Vanhoilla asuinalueilla, esimerkiksi Lauttasaassa ja Herttoniemessä, on jo valmiit palvelut, joiden kapasiteetti ei välttämättä riitä uudisasukkaille. Meidän pitäisikin kaupunkina toimia eräänlaisena moderaattorina, että lisäisimme kaupungin tilojen käyttöä eri ikäkausien yhteistyötä tukeviin palveluihin.

Kolmas asia on digipalvelut, jotka väijäämättä tulevat syrjäyttämään osan sekä työstä että muuttamaan työn sisältöä. Mutta ne voivat olla myös mahdollisuus hoivaa ja turvaa tarvitseville ja toimintakykyään esimerkiksi sairauden jälkeen kuntouttaville henkilöille. Olisiko meillä mahdollisuus rakentaa kaupungin tiloihin avoin näyttelytila, jonne näiden palvelujen kehittäjät voisivat tulla esittelemään tuotteitaan, auttamaan niiden käytön opetuksessa ja yleensä kertomaan ihmisille, mitä markkinoilla on olemassa? Uskoisin, että niiden käyttäminen lisääntyisi helpommin, kun ihmisillä olisi mahdollisuus päästä niitä kokeilemaan.

Muuten kiitän tästä yhteistyöstä. Kiitos hienosta toimintakertomuksesta ja kansalaisten kuulemisesta ja tästä koko toimintakertomuksesta välittyvästä tekemisen mielestä.

Kiitos.

20.6.2018

Apulaispormestari Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä on useampia kysymyksiä ja kommentteja tullut erityisesti kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle ja liikunta- ja harrastusmahdollisuuksiin. Kiitos näistä hyvistä huomioista ja kommentteista.

Tosiaankin toimialamme kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala on – kuten koko kaupunki – kokenut suuria muutoksia. Tietenkin suuret muutokset ovat vaatineet paljon erityisesti henkilökunnalta, mutta meidän ihmisemme ovat hienolla tavalla lähteneet uudistukseen mukaan, ja pikkuhiljaa vuosi toimialauudistuksen myötä näemme tärkeitä synergiaetuja, joita erityisesti kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla on: miten kulttuuri, nuoriso, liikunta ja kirjastot voivat yhdessä tehdä Helsingistä paremman kaupungin.

Arviointikertomuksessa tosiaankin kehoitetaan kehittämään lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien tiedottamista ja kehoitetaan niinkin konkreettisia asioita kuin urheiluvälineiden kierrättämistä. Kun puhutaan lasten ja nuorten harrastuksista, tietenkin resursointi on erittäin tärkeää, mutta hyvin pienillä ja konkreettisillakin teoilla voidaan tehdä isoja muutoksia. Lasten ja nuorten harrastuksethan ovat erittäin vahvasti esillä meidän strategiassamme. Jokaisella helsinkiläisellä nuorella tulisi olla ainakin yksi harrastus. Ehkä harrastuksen kirjosta voisinkin muutamana sanana sanoa. Meillä on yleensä sellainen käsitys, mitä harrastus tarkoittaa nuorille. Kun nuorilta kysyy, harrastukset voivat olla hyvin monipuolisia ja hyvin laajoja. Ne voivat olla toki erilaisia liikuntalajeja, ne voivat olla elokuvia, kirjoja ja ylipäänsä harrastukset voivat olla myös sitä, että ollaan kavereiden kanssa. On erittäin oleellista, että nuoret tietenkin liikkuvat. Harrastusten lähtemiseksi on erittäin merkittävä osa tietenkin kodeilla ja kaveripiirillä, ja ehkä suurin haaste, mikä meillä on, on ilman muuta tavoittaa sitä 10:tä % nuorista, jotka eivät harrasta. He tarvitsisivat eniten harrastuksia, ja siihen työhön pitää ilman muuta satsata.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala onkin käynnistänyt uudenlaisen avustusmuodon. Siihen on varattu lähes miljoona, 900 000. Haetaan uusia, innovatiivisia tapoja hakea avustuksia. Sen sijaan, että tehdään raskaita hakuprosesseja, oikeastaan vain kerrotaan idea. Ymmärtääkseni tällä viikollako finalistit taisivat olla myös kerääntyneet. Yritetään vähän out of the box ajatella, mitä harrastuksia tarvitaan ja millä tavalla voidaan uudella tapaa luoda uudenlaisia harrastuksia. Erittäin merkittävä osa on tietenkin ollut myös ilta- ja vapaa-ajan käytön lisääminen koulujen tiloissa. Tässä on tietenkin ollut meillä jonkin verran teknisiä haas-

20.6.2018

teita, mutta uskon, että pitkällä tähtäimellä koulun liikuntatilojen käyttö tulee olemaan erittäin suurena hyötynä. Meidän kirjastomme ovat toimineet myös edelläkävijänä. Tällä hetkellä kirjastot tekevät monenlaista arvokasta työtä. Sieltä voidaan esimerkiksi vuokrata erilaisia liikuntavälineitä, ja niitä voi oikeastaan kuka tahansa käydä hakemassa sauva-kävelystä ties minkälaisiin pallopeleihin. Se on uutta ja hyvää ajattelua.

Arviointikertomuksessa ilman muuta kiinnitettiin huomiota myös toimialan markkinointiin ja viestintään, kuinka meidän ihmistemme ja helsinkiläiset ylipäänsä tietävät palveluistamme. Tässä ehkä tulee iso ero muihin palveluihin ja palvelukokonaisuuksiin. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan palveluita pitää markkinoida ja viestiä. Siinä toki meillä on paljon työtä, vaikka paljon hyvääkin on ehditty tehdä. Toimiala on myös käynnistänyt uuden suunnittelutyön eli vapaa-ajan suunnitteluperiaatteet, ja tämän työn käynnistäminen on ollut meille erittäin merkittävää ja tärkeää, koska uuden toimialauudistuksen myötä meidän on hyvä itse hahmottaa, minkälaisia palveluita Helsingissä on, miten ne sijoittuvat, miten väestökasvua koetaan, millä tavalla eriarvoisuutta voidaan torjua ja miten kaupungin elinvoimaa voidaan ylipäänsä kasvattaa ja lisätä. Tarkastuslauta on antanut hyviä kehotuksia liikuntaan liittyvistä tavoitteista. Niitä on toteutettu. Meidän pitää ilman muuta mittaristoa kehittää ja seurata tätä jatkuvasti.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Pahoittelen, puheenjohtaja. Ei tullut sitä ääntä.

Ei siitä sen enempää. Liikuntaohjelmassa on kyse ennen kaikkea liikkumisesta ja arkisesta liikkumisesta, kuten täällä on paljon puhuttu. Ilman muuta sitä pitää lisätä kaupungissa.

Pahoittelen, että meni yli.

Valtuutettu Vepsä

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Kiitos huolella tehdystä arviointikertomuksesta ja tilinpäätöksestä.

Kuten olemme tänään monesti kuulleet, Helsingin talous on vakaalla pohjalla. Kuitenkin peruspalveluista on säästetty ja leikattu koko ajan, mikä on kuntalaisten kannalta kestänyt. Sosiaali- ja terveystoimiala on iso huolenaiheeni, ja Helsingin vanhusten hoidon ja etenkin kotihoidon tilanne, joka on myös tänään tullut esille monen muunkin

20.6.2018

valtuutetun puheenvuorossa. Tulevaisuuden epäselvä sote- ja maakuntauudistus huolestuttaa paitsi kaupungin päättäjiä, etenkin meitä sote-alan työntekijöitä. Kuitenkaan emme saa jäädä kädettömiksi sitä odotellessamme ja seurata sivusta vanhusten hoidon ja kotihoidon ahdingkoa. Helsingissä on lisätty kotihoidon henkilökuntaa. Kiitos siitä. Kuitenkaan nämä lisäykset eivät ole riittäviä. Kehittyvä tietotekniikka ja kotihoidon optimointi ohjelmineen ei korvaa ammattitaitoista koulutettua henkilökuntaa vanhuksille. Laitospaikkoja on vähennetty liian nopeasti. Liian huonokuntoisia muistisairaita vanhuksia asuu yksin kodeissaan. Kotihoito ei valitettavasti hyvin toteutuessaankaan pysty takaamaan heille turvallista elämää. Ympäri vuorokautisissa tehostetun palvelun hoitopaikossa asiakkaat ovat yhä enemmän hoitoa vaativia. Avustava henkilökunta on poistettu näistä yksiköistä. Lähihoitajat ja sairaanhoitajat hoitavat minimimitoituksella kaikki kodinhoidon omaiset työt hoitotyön lisäksi. Työmäärät ovat kohtuuttomia. Arviointikertomuksessa olevasta saattohoidosta haluaisin mainita sen, että henkilökunta on ympärivuorokautisen hoivan puolella koulutettu saattohoidosta paljon, mutta minimimitoituksella esimerkiksi iltavuorossa 2 hoitajan työskennellessä ilman mahdollisuutta palkata lisäresurssia on ylimääräistä aikaa saattohoidossa olevalle asiakkaalle lähes mahdoton taata.

Sosiaalihuolto- sekä vanhuspalvelulain tarkoitus on tukea ja mahdollistaa ikääntyneen väestön hyvinvointi, terveys, toimintakyky ja itsenäinen suoriutuminen. Lain puitteissa ikääntyneillä on oikeus saada laadukasta ja yksilöllistä, tarpeiden mukaista hoitoa. Nämä lain edellyttämät palvelut ja hoito eivät valitettavasti toteudu tällä hetkellä Helsingin kaupungin vanhusten- ja kotihoidossa. Siksi olenkin tehnyt ponnin, joka on aloitejärjestelmässä.

Hyväksyessään arviointikertomuksen valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta seuraavan arviointikertomuksen yhteydessä selvittää Helsingin vanhusten hoidon ja kotihoidon tilanne ja resurssit.

Kiitos.

Valtuutettu Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Vepsän pontta.

Helsingin kaupungin strategian otsikon mukaan pyrimme maailman toimivimmaksi kaupungiksi. Mitä tämä tarkoittaa, on jossain määrin

20.6.2018

epäselvää ja siksi jokaisen tulkittavissa mieltymystensä mukaisesti. Esimerkiksi strategian johdannossa, joka tosin ei liene osa strategiaa, mainitaan vain sangen konkreettisia asioita yhteiskunnallisesti kunnianhimoisten tavoitteiden asemesta. Vasta strategian 5. kappaleessa mainitaan sellaiset arvot kuin tasa-arvo ja yhdenvertaisuus. Mukana on tosin vahvasti nuorten syrjäytymisen ehkäisy. Strategian mukaan Helsingissä toteutuu koulutustakuu. Se tarkoittaa, että perusopetuksen jälkeen kaikki saavat opiskelupaikan lukiosta tai ammatillisesta koulutuksesta. Helsingin tavoitteena on, että 2. asteen läpäisyaste myös paranee selvästi. Kaupungissa huolehditaan siitä, että koulutus tavoittaa kaikki ilman 2. asteen tutkintoa olevat nuoret aikuiset.

Tästä viisaasta kirjauksesta huolimatta saimme hiljan tiedon, jonka mukaan jälleen huomattava määrä peruskoulun päättäviä jäi ilman jatkokoulutuspaikkaa. Helsinki voi tehdä asian hyväksi paljonkin ja valtio vielä enemmän. Koulutuksen hankkimisen taloudelliset esteet on poistettava, mikä tarkoittaa muun muassa maksuttomia oppimateriaaleja. Kaupungin ohella tähän tulee edetä valtion toimin. Oppivelvollisuuden jatkaminen 18 vuoden ikään saakka ja myös pidentäminen alapäästä ovat keinoja tulevaisuuden aikuisten työllisyyden parantamiseen, tulojen vakauttamiseen ja muutenkin vakaamman elämän luomiseen.

Tilinpäätöksestä löytyy sellainenkin mielenkiintoinen tieto, että kasvatuksen ja koulutuksen tulot ylittyivät 8 miljoonalla ja menot olivat talousarvion mukaiset. Toimialan volyyymi huomioon ottaen ylitys on vähäinen mutta osoittaa, että varaa enempään olisi ollut jo toimialallakin. Kaupungin talouden kannalta yksi suuri kysymys on työllisyys. Valtuustossa on hehkutettu työllisyystilanteen paranemisesta, ja se on tietysti positiivinen seikka. Samaan aikaan niin sanotut sakkomaksut työmarkkinatuen rahoittamiseksi jatkoivat vuonna 2017 kasvuaan. Paljon ei lohduta toteamus, että kasvu hidastui. Kuitenkin jopa kaupungin omana tutkimustuloksena on, että on halvempaa työllistää pitkäaikaistyöttömiä kuin maksaa sakkomaksuja valtiolle. Lisäksi saamatta jäävät inhimilliset voitot ja työn arvo, jota pitkäaikaistyöttömän työllistyminen merkitsisi.

Arvoisa puheenjohtaja.

Olisi toivottavaa, että tarkastuslautakunta tehdessään seuraavaa päätöstä kaupungin toiminnan ja talouden tarkastamisesta kiinnittää huomiota pitkän aikavälin vaikutuksiin koulutuspaikkojen puutteen ja rahoituksen epätarkoituksenmukaisen käyttämisen johdosta. Yhdenvertaisuus, joka merkitsee koulutuksen vahvuutta ja työllisyyden paranemista, on toimivuuden keskeinen arviointiperuste.

20.6.2018

Ledamoten Biaudet

Ärade ordförande.

Det är naturligtvis en utmärkt momentum att diskutera strategiska utmaningar och behov när vi har behandlat en väldigt förtjänstfull utvärderingsrapport och ett bokslut som ger anledning att fundera över på vilket sätt vi använder resurserna i vår stad. Det finns många strategiska utmaningar som vi borde starta med att jobba, och en av kanske de viktigaste på sikt är att se till att vi har, fortfarande attraktiva för kompetent och behörig arbetskraft i staden. Senast i dag i Helsingin Sanomat har också biträdande borgmästaren Pakarinen också diskuterat Vandamodellen där vi, där Vanda har höjt lönerna i kvinnodominerade låglöneyrken inom staden, just för att möjliggöra att vi fortfarande i huvudstadsregionen ska vara attraktiva. Nu gäller det att fundera om vi också måste göra samma sak i Helsingfors. Vi har också tidigare diskuterat att hur vi skulle kunna komma åt det faktum att just kvinnodominerade sektorer befinner sig i ett låglöne grop, och därför föreslår jag två klämmor att godkännas, som jag har lämnat in.

Den första är:

Att stadsfullmäktige vid godkännandet, i samband med godkännandet av utvärderingsrapporten förutsätter att staden med snabb tidtabell utreder hur införandet av en lönekorrigeringsmodell med modell efter Vanda kan förverkligas, och vilka ekonomiska och andra verkningar det skulle innebära i stadens budget och servicenivå.

Det andra är:

Att stadsfullmäktige i samband med utvärderingsrapporten förutsätter att staden gör en utredning hur ett pilotprojekt kunde utföras för utvärdering av likvärdiga arbetsuppgifter, för att utjämna omotiverade löneskillnader mellan kvinn- och mansdominerade arbeten i staden.

Tack.

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande.

20.6.2018

Kannatan valtuutettu Eva Biaudet'n tekemiä ponsiehdotuksia, niitä molempia. Tärkeä asia.

Och sedan passar jag på att ta upp en liten detalj, men den är ganska viktig. Vår medlem i revisionsnämnden har alarmerat om att när det har funnits förslag om att bland annat granska den svenska hemvården och de svenska skolorna, i vissa avseenden kanske dagisarna också, jag vet inte, så har det framgått att Revisionsverket saknar svensk kunskap som skulle kunna sköta eller göra sådana utredningar. Så det här är ju nog en allvarlig brist. Vi måste nog på Revisionsverket ha språkkunskaper så att man kan göra utredningar också på svenska då det gäller stadens svensk verksamhet.

Tack.

Valtuutettu Niskanen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuusto.

Olen tosi tyytyväinen siihen, että home- ja sisäilmaongelmista on puhuttu tänään paljon täällä valtuustossa. Home- ja sisäilmaongelmat ovat häpeätahra maailman toimivimman kaupungin maineessa. Kenenkään ei helsinkiläisessä koulussa pitäisi joutua uutta oppiessaan pelkäämään oman terveytensä puolesta. Hyvää on se, että tämä ongelma on vihdoin otettu tosissaan tässä kaupungissa. Kaupunkistrategiassa on aiheesta kunnianhimoisemmat kirjaukset kuin ehkä koskaan. Kaupunkistrategiassa päätettiin myös kiinteistöstrategian tekemisestä, joka valmistuu nyt syksyyn mennessä, jossa asiaan esitetään myös konkreettisia ratkaisuja. Me kasvatusta ja koulutuslautakunnassa olemme myös aloittaneet monta käytännön korjausta home- ja sisäilmaongelmaisiin kouluihin. Elinkaarimallin käyttö on myös otettu osaksi työkalupakkia.

Sisäilmaongelmia aiheuttaa kouluissa 3 asiaa: virheellinen suunnittelu, virheellinen rakentaminen ja virheellinen käyttö. Näistä viimeksi mainittuun olen tehnyt järjestelmään ponnin, jolle toivon laajan kannatusta.

Hyväksyessään arviointikertomuksen valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuuksia ehkäistä sisäilmaongelmia Helsingissä lisäämällä tietoisuutta koulutilojen ilmanvaihdon oikeaoppisesta käytöstä.

Kiitos.

20.6.2018

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin kannattaa valtuutettu Niskasen pontta.

Valtuutettu Strandén

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Tekisin seuraavanlaisen toivomusponnen:

Hyväksyessään arviointikertomuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että pormestaristo noudattaa tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessaan tekemiä johtopäätöksiä erityisesti esteellisyyssäätelyn tiukentumisesta omistajaohjauksessa niin, ettei kaksoisrooleja pääse syntymään.

Kannatan myös Niskasen pontta.

Valtuutettu Kopra

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Olisin valtuutettu Strandénin pontta, mutta koska tilanne on nyt tämä, kannatan ehkä myöhemmässä vaiheessa. Katsotaan, mitä tapahtuu.

Kiitos.

Valtuutettu Saxberg

Arvoisa puheenjohtaja.

Varmistuksena saako ponsiehdotuksen tehdä paikaltaan?

Kiitos. En sitten vaivaudu sinne. En vaivaa teitä tulemalla eteen ja viemällä aikaa.

Kiitos tästä tarkastuskertomuksesta ja myös tilinpäätöksestä.

Kiinnittäisin huomiota yritysyhteistyöhön. Kaupunkihan ei todetusti ei ole siinä nyt onnistunut ihan sillä tavalla kuin oli tarkoitus. Esittäisinkin

20.6.2018

ponnen tähän liittyen. Nopea taustatieto Pk-yritysbarometrin mukaan Helsingissä yritykset tekevät oppilaitosten kanssa yhteistyötä huomattavasti muuta maata vähemmän. Ei ole yhteistyötä juurikaan demo-, pilotointi- tai tuotetestauksessa, ei uusien osaajien rekrytoinnissa eikä tutkimus- ja laboratoriotilojen laitteiden tai palvelujen käytössä. Nämä ovat erittäin huonolla tasolla. Toivomusponnessani nyt esitän:

Kun hyväksytään tilinpäätös, kaupunki selvittää keinoja pk-yritysten ja 2. ja korkea-asteen oppilaitosten kanssa yhteistyön tiivistämiseksi.

Kiitos.

Valtuutettu Pennanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Saxbergin pontta.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Puheenjohtaja.

En kannata Strandénin pontta, joka ilmeisesti on vastaesitys, jos se muotoillaan vielä vastaesitykseksi eli jos se ylipäänsä tulee. Otan vain puheeksi sen, että siinä on tietty järki, miksi meillä kaupunkiympäristön toimialan lautakunnan puheenjohtaja ja apulaispormestari on nimenomaan Hekan puheenjohtaja samaan aikaan. Tässä ei ole aitoa intressiristiriitaa, koska lautakunnassa ja toimialalla päätetään ennakkoehdoista, joiden puitteissa kaupungin asuntopolitiikkaakin toteutetaan. Näin ollen Hekan puheenjohtajana toimiessaan samoja tavoitteita voi valvoa ja niihin sitoutuneena johtaa organisaatiota. Jääviyskysymys pitää aina hoitaa kussakin kysymyksessä erikseen. Niin on tässä tapauksessa tehty, mutta jos mietin poliittista ohjaustamme valtuuston kannalta, siinä on oikeasti vissi järki, että meidän toimialamme ja Heka pelaa yhteen eikä kahteen eri suuntaan. Tietenkin sitä pitää tarkkailla, niin kuin apulaispormestari omassa puheenvuorossaan huomautti, että jos siinä on jotain erityistä huomautettavaa, palattakoon siihen myöhemmin. Mutta siinä ei mielestäni ole strategista tai toiminnallista ongelmaa, vaan siinä on vissi järki. Tämä koskee joitakin tiettyjä kaupungin kokonaan omistamia konsernitoimijoita myös muilla toimialoilla.

20.6.2018

Apulaispormestari Vesikansa

Puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Haluaisin kommentoida valtuutettu Sinikka Vepsän tekemää pontta. Kiitos huomion kiinnittämisestä kotihoitoon, joka on todella tärkeää, ja sitä nimenomaan kaikin tavoin teemme. Mehän olemme panostaneet tälle vuodelle kotihoitoon 4 miljoonaa euroa ja kaikin tavoin pyrimme saamaan kotihoidon toimimaan. Ehkä kuitenkin muistutuksena kaikille valtuutetuille, että vuosi sitten arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta tutki nimenomaan kotihoitoa ja antoi sieltä erinomaisia suosituksia. Kotihoidon riittävyys ikääntyneiden palvelutarpeeseen nähden oli silloin tutkittavana vuosi sitten ja keskusteltavana täällä valtuustossa.

Vielä ehkä kommenttina siihen, mitä kotihoidossa ja vanhustenhoidossa tai ikääntyneiden hoidossa meillä sotessa tehdään. Ehdotukset ovat nimenomaan vuosi sitten arviointikertomuksestakin otettu hyvin vakavasti ja olemme paneutuneen siihen. Muun muassa tälle vuodellehan valtuusto edellytti budjetin yhteydessä tehdyllä lisäyksellä, joka oli sovittu budjettineuvotteluissa, että erityisesti palvelutarpeen lisääntymistä ja hoidon tarpeen lisääntymisestä ja siirtymisestä esimerkiksi kotihoidosta vaativampaan palveluun, sitä tänä vuonna erityisesti selvitetään, ja näin tullaan todellakin tekemään.

Kiitos.

Valtuutettu Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, apulaispormestari Vesikansa.

Muistin kyllä tuon. Jätin mainitsematta, että viime vuonna arviointikertomuksessa tehtiin, mutta kuitenkin itse koen, että toimet, joita on tehty, eivät ole riittäviä, koska jatkuvasti tulee yhteydenottoja ja huolenaihetta kotihoidosta. Itse katson, että puolen prosentin tuottavuustavoite taas, joka on asetettu sosiaali- ja terveystoimialalle, on aika kohtuuton tässä tilanteessa.

Kiitos.

Valtuutettu Strandén

Kiitos, puheenjohtaja.

20.6.2018

Muotoilin ponnen uudestaan tuossa noin. Se kuuluu nyt näin:

Hyväksyessään arviointikertomuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että pormestaristo huomioi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessaan tekemiään johtopäätöksiä erityisesti esteellisyyssääntelyn tiukentumisesta omistajaohjauksessa niin, ettei kaksoisrooleja pääse syntymään.

Valtuutettu Kopra

Järkkymätön eli kannatan edelleen myös tässä muodossa.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Vepsän ponteen ja apulaispormestari Vesikansan vastaukseen. On hyvä, että kotihoitoa arvioidaan säännöllisesti, ja joka toinen vuosi ei ole yhtään liikaa, kun ottaa huomioon, että laskelmat, joita nyt esimerkiksi soten yhteydessä on tehty, että valtiovarainministeriössä on arvioitu, että nimenomaan kotihoidosta ja vanhusten palveluista voidaan säästää vähän yli miljardi euroa kunnissa. Kaiken aikaa kiinnitetään huomiota siihen, että nimenomaan vanhusten ja vammaisten palveluista voidaan supistaa. Näin ollen nämä palvelut pitäisi jatkuvasti olla arviointikertomuksessa ja toiminnan arvioinnissa kohteena, joten minusta on aivan perustelu tämä Vepsän ponsi.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Myös olisin kiinnittänyt huomiota valtuutettu Vepsän tekemään ponteen, joka on erinomainen. Kuuntelin tässä hyvin ilolla sitä, että apulaispormestari Sanna Vesikansakin sitä kannattaa. Nimittäin perussuomalaisten ryhmä on tehnyt tästä myös ryhmäaloitteen, joka on kaupungissa käsiteltävänä, joten todennäköisimmin tämä aloite saa varauksettoiman kannatuksen myös virastossa.

Kiitos.

20.6.2018

Valtuutettu Hyttinen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Esittäisin työjärjestyspuheenvuorona nimenhuutoa.

Kiitos.

205 §

Esityslistan asia nro 7

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN YMPÄRISTÖ- JA LUPAJAOSTON VARAJÄSENEEN
VALINTA

Valtuutettu Hamid

Puheenjohtaja.

Esitän tehtävään Minna Aarniota.

209 §

Esityslistan asia nro 11

JÄTKÄSAAREN ALUEEN (PANAMANRANTA) ASEMAKAAVAN MUUTOS NRO 12447

Apulaispormestari Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Meillä on käsittelyssä kaava, joka on yksi viimeisistä Jätkäsaaren alueella. Sen historia on omalla tavallaan mielenkiintoinen eri syistä. Yhtenä kimmokkeena myös täällä valtuutettu toivomusponsi sen puolesta,

20.6.2018

että tutkittaisiin tämän osa-alueen edellistä versiota hieman tiiviimpää ja tehokkaampaa rakentamista, on tässä esityksessä nyt toteutunut ja uusia asukkaita verrattuna aikaisempaan kaavaehdotukseen on joitakin kymmeniä.

Arvoisa valtuusto.

Tässä vaiheessa myös tiedoksi, että tämän vuoden 18 ensimmäisellä puoliskolla tämän kevätkauden aikana olemme hyväksyneet yhteensä 531 000 kerrosneliötä asumiseen tarkoitettua kaavaa. Tämä on poikkeuksellisen paljon viime vuosienkin historiaa katsottaessa. Meidän tavoitteemme, josta olemme sopineet sekä valtion kanssa yhdessä MAL-sopimuksessa että omassa valtuustostrategiassamme on 600 000 kerrosneliömetriä vuodessa, ja nyt jo puolen vuoden aikana olemme reippaasti yli 500 000 kerrosneliömetrin. En usko, että kukaan meistä muistaa, että puolessa vuodessa olisi aikaisemmin koskaan hyväksytty tässä valtuustossa niin suurta määrää asumiseen tarkoitettuja kaavoja.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Puheenjohtaja. Valtuustotoverit.

Tuo ponsi siinä aikaisemmassa käsittelyssä, johon pormestari viittasi ja esitystekstissäkin viitattiin, ei ollut pelkkä huokaus sen puolesta, että ylipäänsä pitäisi rakentaa tai tiivistää. Mutta tuossa nimenomaisessa kohteessa se viittasi siihen, että meidän pitää ajatella vahvasti kaavatalouksia samaan aikaan, kun me kehitämme kaupunkia. Kun tuonne on tulossa Saukon kanava, kanavan investointi on erittäin kallis, ja siinä yhteydessä on järkevää miettiä, miten kanavan varren korkeusluvut ja kerrosneliömetrit riittävät maksamaan investointia pois. Tässä suhteessa oli hyvä, että ponsi meni läpi ja kaavaa on nyt tältä osin tiivistetty.

Käytin sitä silloin siinä keskustelussa esimerkkinä pikkaisen siitä juuri, miten meillä on ongelma siinä, että kiinteistöpuolen ja kaavapuolen yhteys ei aina pelaa ihan viimeisen päälle. Nyt kun meillä on uusi toimialahallinto ja kaupunkiympäristötoimiala, jonka sisällä tarkoituksenmukaista on, että katsotaan kaavoja ja niiden toteuttamismahdollisuuksia ja maankäytön tehokasta hyödyntämistä ja maan arvojen hyödyntämistä juuri investointien näkökulmasta, tämä ongelma toivottavasti on jatkossa pienempi.

Mutta tämä on ihan okei ja tämä menee nyt oikein.

Kiitoksia.

20.6.2018

Valtuutettu Nygård

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvä valtuustoväki.

Haluaisin nostaa mielestäni tärkeän huomion liittyen rakentamiseen erityisesti rantojen läheisyydessä. Mielestäni ohjenuorana olisi hyvä, että pystyttäisiin rakentamaan niin että rantaan tulisi matalampaa ja se nousisi kohti niin sanottua keskustaa niin että rakentaminen saisi olla siellä ihan reilusti nykyistä korkeampaa. Esimerkkeinä Jätkäsaari, Lauttasaari ja tämäntyyppiset rakentamismallit olisivat erinomaisia esimerkkejä.

Kuten tiedämme, Helsingin ainutlaatuisuutta on merellisyys ja ympäröivä luonto, joten Jätkäsaressakin on tärkeää antaa sijaa meriluonnolle.

Kiitos.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Apulaispormestarin puheenvuoroa haluan kommentoida vielä sillä, että jos lautakunta tyytyisi nyt tähän tavoitteeseen, joka on annettu, meille riittäisi, että Hernesaaren kaava tulee ensi syksynä. Sitten ei tarvitsisi muuta tehdä. Mutta nythän meillä on pullonkaula, kun kaavoja on nyt hyväksytty kyllä paljon, pullonkaulaksi alkaa tulla tonttien saattaminen rakennuskelpoisiksi. Niille, jotka tekevät ensi vuoden budjettia, tähän pitäisi panna lisää rahaa, koska asuntopuola on kyllä aika ikävä.

Valtuutettu Rydman

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Meillä on tässä valtuustossa ollut muutamia perinteitä, joista on yksi on meidän joulujuhlamme. Sitten meillä on budjettikäsitteilyn yhteydessä budjettinakit, ja eräs perinne, joka meillä on ollut, on että tässä viimeisessä kesää edeltävässä juhannuskokouksessa olemme saaneet kuulla juhannussääkatsauksen. Valitettavasti meillä ei enää ole valtuutettu Lea Saukkosta kertomassa virallista juhannussää tiedotusta, mutta olen varmistanut apulaispormestari Pia Pakariselta, että hän on valmistautunut vastaamaan kysymykseeni, joka kuuluu: millainen sää juhannuksena on?

20.6.2018

Valtuutettu Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Olisin sitä mieltä, että ei kannata nyt kovasti olla huolissaan juhannussäästä, koska sää tulee olemaan varmasti juhannuksenakin niin kuin kaikkina muina päivinä.

Mutta se ei ollut varsinainen viestini. Tulin tänne ihan lähes viimeistä puheenvuoroa tänään pitämään. Haluan kiittää arvoisaa puheenjohtajaa kevätkaudesta. Hän on suoriutunut siitä jälleen loistavasti.

Kiitoksia paljon meidän kaikkien puolesta.

Valtuutettu Peltokorpi

Kyllä, puheenjohtaja.

Jos kerran apulaispormestari on luvannut sääennusteen meille kertoa, odottelemme sitä. Tämä on pitkä perinne. Ennen valtuutettu Lea Saukosta valtuutettu Ilmari Helimäki, kristillisdemokraatti, kertoi aina meille juhannussään.

Valtuutettu Harjanne (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Itsekin allekirjoittanut olen työsuhteessa Ilmatieteen laitokseen. Voin ottaa kopin jatkossa tästä perinteestä, niin ei pääse unohtumaan.

Apulaispormestari Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Inspiroidun saamastani aiheesta ja todella mielelläni otan tehtävän vastaan. Joudun tosin luottamaan nyt tässä tapauksessa puhelimestani löytyvään applikaatioon.

Torstaina meillä on luvassa tuulta idästä päin. Heti huomenaamalla itse asiassa jo puolenyön jälkeen on alkamassa sadekuuro, joka jatkuu noin kello 7:ään asti aamulla. Meillä on jokin verran kuivaa ilmaa mahdollisuus käydä grillaamassa ensimmäisen pihvit, ja kello 16 alkaen on

20.6.2018

jälleen luvassa tuulta ja sadetta koko illaksi. Valitettavasti sama sää on luvassa myös perjantaina. Sataa navakasti ainakin täällä Helsingissä. On kuitenkin mahdollista käydä juhannuskokolla. Toivottavasti kaikki valtuutetut ovat saaneet kutsun sinne ja voivat osallistua.

Eikö?

Minulta on mahdollisuus saada 2 kutsua, jos joku haluaa mennä Seurasaareen juhannusjuhliin. Minulta käsilaukusta löytyy.

Mutta ei mitään hätää. Mikäli olette selvinneet hengissä lauantaihin asti, ja siihen on hyvät mahdollisuudet, koska uimakelit ovat niin huonot, lauantaina aurinko paistaa. Siitä lähtien on luvassa hyvää säätä. Kaikki muistavat tietysti maltillisuuden myös esimerkiksi alkoholin käytössä. Tapaamme elokuun lopussa hyvän sään vallitessa täällä seuraavan kerran.

Oikein hyvää juhannusta kaikille!

Kiitoksia.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Apulaiskaupunginjohtaja Pakarinen toi ilmi, että juhannuskokko on Seurasaarella, mutta haluaisin korjata, että ainoa oikea juhannuskokko on tietenkin Kivinokassa.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkânt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig